

OP 202

دستورالعمل اجرایی
شناسایی و ساماندهی
مصارف غیر مجاز آب

تابستان ۱۳۹۹

بہ نام خدا

دستورالعمل اجرایی شناسایی و ساماندهی
مصارف غیر مجاز آب

شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

♦ استفاده از مطالب نشریه با ذکر منبع بلامانع است.

امور طراحی و صفحه آرایی: انتشارات مکتب نظر

2020 MAX GROUP CSR
DESIGN STUDIO is our Strategy

ابلاغ کننده: مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور

تدوین کنندگان:

سیدحمیدرضا کشفی

معاون راهبردی و نظارت بر بهره‌برداری شرکت مهندسی

آب و فاضلاب کشور

علی سیدزاده

مدیر کل دفتر مدیریت مصرف، خدمات مشترکین و کاهش

هدررفت شرکت مهندسی آبفای کشور

سعید تکیه کارشناس دفتر مدیریت مصرف - خدمات مشترکین و

نظارت بر کاهش هدررفت آب شرکت مهندسی آبفای کشور

تحت نظارت کارگروه ملی مدیریت مصرف و کاهش هدررفت ظاهری:

۱- حسینعلی اسفندیاری ۲- مهدی انسان ۳- سیاوش پاکدل

۴- شاهین بنایی ۵- محرم حیدرزاده ۶- محسن داوودی

۷- مجتبی رهستان ۸- محمحمسین علیجانی ۹- محسن عزیزی

۱۰- محمدرضا مهدی ۱۱- سید فرید موسوی ۱۲- غلامرضا

مهرنوش ۱۳- آسیه ملاباشی ۱۴- سمیه همتی ۱۵- زهرا

شهبابی فر

۴	۱- مقدمه.....
۴	۲- هدف.....
۴	۳- دامنه کاربرد.....
۴	۴- مسئولیت ها و نظارت.....
۴	۵- تعاریف.....
۷	۶- عوامل اجرایی.....
۱۰	۷- انواع مصارف غیر مجاز آب.....
۱۲	۹- عوامل بازدارنده مصارف غیر مجاز.....
۱۲	۱۰- روش های شناسایی و پیشگیری از مصارف غیر مجاز... ۱۲
۱۶	۱۱- مستندات پرونده مصرف کنندگان غیر مجاز.....
۱۷	۱۲- روش های ساماندهی مصارف غیر مجاز.....
۲۱	۱۳- تعیین مدت، دبی و حجم مصرف غیر مجاز آب.....
۲۴	۱۴- محاسبه ضرر و زیان ناشی از مصارف غیر مجاز.....
۲۷	۱۵- مراجع ذیصلاح محاسبه زیان و جریمه.....
۲۷	۱۶- تاثیر مصارف غیر مجاز بر آب بدون درآمد و جدول
۲۷	بالاتنس آب.....
۱۷	۱۷- واگذاری انشعاب غیر دائم و تبدیل انشعاب غیر
۲۸	دائم به دائم.....
۲۹	۱۸- خلاصه مراحل ساماندهی مصارف/انشعابات غیر مجاز.....
۲۹	پیوست ها.....

♦ پیشگفتار ♦

صنعت آب و فاضلاب کشور ایران با دارا بودن حدوداً ۱۶ میلیون مشترک شهری و ۵ میلیون مشترک روستایی یکی از بزرگترین شرکت‌های خدماتی زیربنایی در سطح کشور ایران می‌باشد که وظیفه مهم و حیاتی توزیع آب شرب سالم و بهداشتی را در سطح کشور بر عهده دارد.

یکی از معضلات و مشکلاتی که در این صنعت وجود دارد پدیده انشعابات غیرمجاز و استفاده غیرقانونی از آب شرب شبکه‌های توزیع توسط متخلفان می‌باشد. ظهور پدیده انشعابات غیرمجاز آب دلایل متعددی از قبیل مسائل اجتماعی و فرهنگی، اقتصادی، جغرافیایی و بومی، فنی و قانونی دارد که مقابله اصولی با آن نیاز اقدامات اساسی در زمینه مطالعه هر یک از دلایل فوق‌الذکر و ارائه راه کارهای مناسب جهت رفع این پدیده می‌باشد. انشعابات غیرمجاز نه تنها صدمات زیادی را به شبکه‌های آبرسانی وارد می‌نماید بلکه باعث تضییع حقوق مشترکینی می‌شود که به صورت قانونی و با پرداخت هزینه‌های مرتبط نسبت به برقراری انشعاب مجاز آب اقدام نموده‌اند. تاکنون اقدامات زیادی در مجموعه شرکت‌های آب و فاضلاب جهت شناسایی و رفع انشعابات غیرمجاز انجام شده است لذا تدوین یک دستورالعمل واحد در سطح ملی جهت یکسان‌سازی نحوه مقابله با پدیده مذکور و انجام اقدامات اجرایی در این رابطه می‌تواند بسیار موثر باشد.

راهنمای حاضر که حاصل برگزاری جلسات کارشناسی و بررسی‌های تخصصی در کارگروه ملی مدیریت مصرف و کاهش هدررفت شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور می‌باشد جهت دستیابی به اهداف برنامه‌ریزی شده در زمینه شناسایی و رفع استفاده‌های غیر مجاز در سطح کشور تدوین گردیده است. در این جا لازم می‌دانم از کلیه همکاران گرامی که در تدوین این دستورالعمل همکاری نموده‌اند و به ویژه مدیرکل و کارشناسان محترم دفتر مدیریت مصرف - خدمات مشترکین و نظارت بر کاهش هدررفت آب شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور تقدیر و تشکر نمایم.

امید است با رعایت موارد مندرج در این راهنما شاهد برطرف شدن و کاهش معضل استفاده غیرمجاز از آب شرب در سطح کشور باشیم.

سیدحمیدرضا کشفی

معاون راهبردی و نظارت بر بهره‌برداری

۱- مقدمه

این دستورالعمل با استناد به قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز از آب، برق، تلفن، فاضلاب و گاز مصوب ۱۳۹۶ مجلس شورای اسلامی و آیین نامه اجرایی آن، شرایط عمومی تعرفه های آب و فاضلاب ابلاغی ۱۳۸۶ به منظور کاربرد در موارد مصارف غیر مجاز آب ابلاغ می گردد.

۲- هدف

- ایجاد وحدت رویه در نحوه شناسایی و ساماندهی مصرف کنندگان غیر مجاز
- ایجاد وحدت رویه در مستند سازی و تشکیل پرونده مصرف کنندگان غیر مجاز
- یکسان سازی نحوه محاسبه هزینه آب بهای مصرف کنندگان غیر مجاز
- یکسان سازی نحوه محاسبه هزینه خسارات مصرف کنندگان غیر مجاز
- یکسان سازی صورت حساب زیان ناشی از مصرف کنندگان غیر مجاز
- شناسایی و کاهش هدررفت ظاهری

۳- دامنه کاربرد

دامنه کاربرد این دستورالعمل کلیه شرکت های آب و فاضلاب می باشند.

۴- مسئولیت ها و نظارت

- مسئولیت حسن اجرای این دستورالعمل به عهده مدیران عامل شرکت های آب و فاضلاب می باشد.
- مسئولیت نظارت عالی با واحدهای ذیربط در شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور می باشد.

۵- تعاریف

- شرکت

شرکت آب و فاضلاب استانی

- قانون

قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز از آب، برق، تلفن، فاضلاب و گاز مصوب ۱۳۹۶ مجلس شورای اسلامی.

- مشترک آب

عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که انشعاب یا انشعاب های مورد تقاضای وی طبق مقررات برقرار شده باشد.

- انشعاب آب

بخشی از لوله فرعی آبرسانی که قطر آن متناسب با کنتور و ظرفیت قراردادی تعیین می شود و خط آبرسانی اختصاصی و یا شبکه عمومی توزیع آب را (از محل نصب شیر انشعاب) به نقطه تحویل (محل نصب کنتور) متصل می نماید، اعم از لوله و متعلقات مربوطه تا شیر فلکه بعد از کنتور، انشعاب آب نامیده می شود. انشعاب آب متعلق به شرکت می باشد.

• مصرف مجاز آب

مصرف آبی که توسط مشترک و مطابق با مشخصات قراردادی انشعاب مشترک انجام می‌شود.

• مصرف غیر مجاز آب

مصرف آبی که از طریق برقراری انشعاب غیر مجاز و یا از طریق انشعاب مجاز اما مغایر با مقررات (مشخصات قراردادی انشعاب) انجام شود.

• مصرف کننده غیر مجاز آب

هر شخص حقیقی یا حقوقی که بدون داشتن انشعاب مجاز و قانونی اقدام به مصرف آب از تاسیسات آبرسانی نماید و یا با داشتن انشعاب، اقدام به مصرف آب مغایر با مقررات (مشخصات قراردادی انشعاب) نماید مصرف کننده غیر مجاز است.

• قرارداد برقراری انشعاب

قرارداد منعقد شده بین شرکت و متقاضی که طبق مفاد و مشخصات آن انشعاب آب دایر می‌شود. مشخصات قراردادی انشعاب آب شامل مشخصات ملک مربوطه، ظرفیت قرارداد یا تعداد واحد و طبقات و قطر انشعاب می‌باشد که هر گونه مصرف آب مغایر با این مشخصات مصرف غیر مجاز تلقی می‌شود.

• انشعاب مجاز آب

انشعاب آبی که طبق مقررات، با پرداخت حق انشعاب مصوب و منطبق با مشخصات قرارداد مربوطه برقرار می‌شود.

• انشعاب غیر مجاز آب

انشعاب آبی که بدون پرداخت حق انشعاب و اخذ مجوز از شرکت، از طریق دخل و تصرف در تاسیسات آبرسانی، بدون احصای حجم مصرف اقدام به مصرف می‌نماید.

• مصرف پشت کنتوری

مصرف غیر مجاز آب که از محل انشعاب مجاز و قبل از کنتور توسط مشترک و یا غیر مشترک (مثلا ملک مجاور) انجام می‌شود. به مصرف پشت کنتوری که توسط خود مشترک انجام می‌شود مصرف کنار گذر (by pass) گویند.

• مصرف با کاربری غیر مجاز

مصرف غیر مجاز آب توسط مشترک و در کاربری مغایر با مشخصات قراردادی انشعاب می‌باشد.

• بازفروش غیر مجاز آب

فروش بدون مجوز و غیر قانونی آب توسط مشترک به غیر را گویند که در کاربری مشابه و یا کاربری متفاوت با

کاربری مشترک مصرف شود.

• مصرف مازاد بر ظرفیت

مصرف بیش از ظرفیت هیدرولیکی تعیین شده در قرارداد مشترک را گویند. از مصادیق این مصرف می توان افزایش غیر مجاز قطر انشعاب، مصرف مازاد بر ظرفیت قراردادی (مشترکین غیر خانگی) را نام برد.

تبصره: در شرایط بحران آب و بنا بر ابلاغ مراجع ذیصلاح مصارف خانگی بالاتر از الگوی مصرف نیز به عنوان مصارف مازاد بر ظرفیت تلقی می گردند.

• پمپاژ مستقیم از شبکه توزیع

نصب پمپ به صورت مستقیم به انشعاب آب یا شبکه توزیع (بدون مخزن زمینی و یا قبل از مخزن زمینی) جهت تقویت فشار یا دبی مورد نیاز مشترک را گویند.

• خسارت

هر گونه ضرر و زیانی که در نتیجه دخل و تصرف و یا دخالت اشخاص حقیقی یا حقوقی در تاسیسات آبرسانی متوجه شرکت آب و فاضلاب متولی می شود. خسارات به سه زیر گروه: کیفی و بهداشتی، تاسیساتی، اداری و پشتیبانی قابل دسته بندی می باشند. مسئولیت جبران کلیه خسارات وارده بر عهده مصرف کننده غیر مجاز می باشد.

• مستحذات غیر مجاز

ساخت و سازهایی که پروانه ساخت و ساز، گواهی عدم خلافی و یا گواهی پایان کار ندارند.

• کنترل آب متوقف

کنترل خرابی که مکانیزم شماره انداز آن متوقف و یا تخریب شده است و عملاً کمیت آب عبوری را اندازه نمی گیرد.

• کنترل آب خطا دار (کم انداز/ بیش انداز)

کنترل خرابی که کمیت آب عبوری را با خطایی بیش از ± 5 درصد (کمتر و یا بیشتر) نسبت به کمیت واقعی اندازه می گیرد. خطای کنترل تا ± 5 درصد قابل چشم پوشی می باشد.

• دستکاری و تخریب کنترل

هر گونه اقدام مداخله گرانه و عمدی که در مکانیزم و یا عمل اندازه گیری کنترل اختلال ایجاد کرده و منجر به خرابی کنترل (توقف یا خطای کنترل) شود.

• متوسط مصرف ماهانه واحد مسکونی

برای انشعابات خانگی: متوسط حجم آب مصرفی توسط یک واحد مسکونی در یک ماه می باشد و بر اساس

حجم آب مصرفی و آحاد مشترکین خانگی درج شده در صورت‌های مالی مجمع عمومی سال گذشته شرکت آب و فاضلاب مطابق با فرمول ذیل احصا می‌شود:

متوسط مصرف ماهانه واحد مسکونی برابر است با کل مصرف خانگی یک سال گذشته شرکت تقسیم بر تعداد آحاد خانگی تقسیم بر ۱۲ ماه سال که بر حسب متر مکعب در ماه بیان می‌شود (حجم مصرف و آحاد منطبق با صورت‌های مالی مجمع عمومی سال گذشته شرکت می‌باشد).

• جداول ۱۰ گانه الگوی مصرف و ظرفیت قراردادی

برای انشعابات غیر خانگی: جداولی که در آن نیاز آبی هر یک از مصرف‌کنندگان آب در کاربری‌های غیر مسکونی به منظور برآورد کل نیاز آبی اشتراک بر حسب مترمکعب در ماه ارائه شده است.

۶- عوامل اجرایی

عوامل اجرایی دخیل در اجرای این دستورالعمل به شرح زیر می‌باشند. با توجه به مسئولیت مدیران عامل در حسن اجرای این دستورالعمل، احکام کلیه کارکنان توسط مدیر عامل صادر می‌شود.

۱-۶- کمیته نظارتی ساماندهی مصارف غیر مجاز

این کمیته در سطح ستاد شرکت آب و فاضلاب و با حضور افراد زیر تشکیل می‌شود:

- مدیرعامل شرکت یا نماینده ایشان (عضو و رئیس کمیته)
- معاون درآمد و امور مشترکین شرکت (عضو کمیته)
- معاون بهره‌برداری و توسعه آب (عضو کمیته)
- مدیر دفتر خدمات مشترکین (عضو و دبیر کمیته)
- مدیر/رئیس دفتر حقوقی شرکت (عضو کمیته)
- مدیر/رئیس دفتر حراست شرکت (عضو کمیته)
- مدیردفتر بهره‌برداری، توسعه و کاهش آب بدون درآمد (عضو کمیته)

اهم وظایف کمیته نظارتی به شرح زیر است:

- نظارت بر عملکرد کمیته‌های اجرایی زیر مجموعه
- جمع‌بندی پرونده مصرف‌کنندگان غیر مجاز
- بررسی و اظهار نظر در رابطه با تمام پرونده‌های مصرف‌کنندگان غیر مجاز و نیز پرونده‌های ارجاعی از مدیر عامل یا کمیته اجرایی
- بررسی و اظهار نظر در پرونده مصرف‌کنندگان غیر مجازی که نظر کمیته اجرایی را در رابطه با مدت، حجم، آب بها و خسارت مصرف غیر مجاز نپذیرفته‌اند (در صورت پرداخت علی‌الحساب ۵۰٪ مجموع هزینه‌های آب بها و خسارات تعیین شده توسط کمیته اجرایی)
- تایید نهایی درخواست متقاضیان دریافت انشعاب غیر دائم و صدور دستور واگذاری آنها

۶-۲- کمیته اجرایی ساماندهی مصارف غیر مجاز

این کمیته در سطح امور شهرستان/ ناحیه های شرکت های آب و فاضلاب و با حضور افراد زیر تشکیل می شود:

- مدیر امور/ ناحیه (عضو و رئیس کمیته)
- معاون/مدیر/ مسئول امور مشترکین در امور/ ناحیه (عضو و دبیر کمیته)
- معاون/مدیر/رئیس بهره برداری آب در امور/ ناحیه (عضو کمیته)
- نماینده دفتر بهره برداری - - توسعه و کاهش آب بدون درآمد (عضو کمیته)
- نماینده دفتر حراست در امور/ ناحیه (عضو کمیته)
- نماینده دفتر حقوقی در امور/ ناحیه (عضو کمیته)

اهم وظایف کمیته اجرایی به شرح زیر است:

- نظارت بر عملکرد اکیپ یا اکیپ های شناسایی و کنترل فعال در سطح شهرستان/ناحیه،
- دریافت و جمع بندی پرونده مصرف کنندگان غیر مجاز از اکیپ های شناسایی و کنترل
- بررسی پرونده مصرف کنندگان غیر مجاز و تایید مدت، حجم، آب بها و خسارت مصارف غیر مجاز

• تبصره: تعیین مدت، حجم، آب بها و خسارات مصارف غیر مجاز بر اساس شواهد و مستندات پرونده توسط کارشناسان مجرب امور مشترکین و یا دفتر بهره برداری، توسعه و کاهش آب بدون درآمد انجام می شود.

- رسیدگی اولیه به اعتراض مصرف کنندگان غیر مجاز در رابطه با مدت، حجم، آب بها و خسارت مصارف غیر مجاز
- ارجاع پرونده مصرف کنندگان غیر مجاز همچنان معترض، به کمیته نظارتی ساماندهی انشعابات غیر مجاز پس از پرداخت علی الحساب ۵۰٪ مجموع هزینه های آب بها و خسارت توسط این مصرف کنندگان
- بررسی و تایید اولیه درخواست های دریافت انشعاب غیر دائم (از جهت وجود یا عدم وجود شرایط ممنوعیت واگذاری) و ارجاع این درخواست به کمیته نظارتی ساماندهی مصارف غیر مجاز به منظور دریافت تایید نهایی.

• توجه: جلسات کمیته های نظارتی و اجرایی بصورت ماهانه و ترجیحاً در تاریخ مشخص برگزار می شود و جمع بندی کلیه پرونده ها در دفتر بهره برداری، توسعه و کاهش آب بدون درآمد و یا دفتر نظارت بر امور مشترکین بایگانی خواهد شد.

۶-۳- اکیپ شناسایی و کنترل

گروهی شامل حداقل دو نفر می باشد که به لحاظ سمت سازمانی و یا با حکم مدیریت شرکت و بنا بر گزارش اطلاع دهنده یا دستور مستقیم شرکت، وظیفه شناسایی و کنترل مصارف غیر مجاز را بر عهده دارد. اکیپ های شناسایی و کنترل، در مانور ها و پیمایش های شناسایی و ساماندهی مصارف غیر مجاز به صورت هدفمند فعال

می شوند اما فعالیت این اکیپ ها می بایست به صورت برنامه ریزی شده (هفتگی یا ماهانه) در برنامه کاری اداره مشترکین امور /ناحیه قرار گیرد. اهم وظایف اکیپ شناسایی و کنترل به شرح زیر می باشد:

- حضور در محل مصرف غیر مجاز مطابق با گزارش اطلاع دهنده و یا دستور شرکت
- بازدید و بازرسی و شناسایی محل دقیق و روش مصرف غیر مجاز
- عکس برداری، مستندسازی و تنظیم صورتجلسه مصرف غیر مجاز و اخذ تعهد نامه عدم تکرار مصرف غیر مجاز (تشکیل پرونده و درج کلیه مدارک مذکور در پرونده مصرف کننده غیر مجاز)
- ساماندهی، قطع یا برچیدن مصارف و انشعابات غیر مجاز
- ارسال پرونده مصرف کنندگان غیر مجاز به کمیته اجرایی ساماندهی مصارف غیر مجاز

۴-۶- اطلاع دهنده

شخص حقیقی از کارکنان شرکت آب و فاضلاب و یا از کارکنان شرکت های پیمانکاری طرف قرارداد و یا غیر از کارکنان می باشد که احتمال مصرف غیرمجاز از آب را به شرکت اطلاع می دهد.

۵-۶- کارشناس برآورد زیان

یکی از کارشناسان مجرب امور شهرستان/ناحیه که برآورد آب بها و خسارات را از روی مستندات و شواهد موجود بر عهده دارد.

- تبصره: کار برآورد و ارزیابی مجدد هزینه زیان در ستاد شرکت بر عهده یکی از کارشناسان مجرب دفتر بهره‌برداری، توسعه و کاهش آب بدون درآمد و یا دفتر نظارت بر امور مشترکین می باشد.

۶-۶- کارشناس حقوقی مصارف غیر مجاز

یکی از کارشناسان مجرب دفتر حقوقی شرکت که آشنا به قوانین، آیین نامه ها و دستورالعمل های مرتبط با مصارف غیر مجاز می باشد و پیگیری دعاوی حقوقی مرتبط با مصارف غیر مجاز را بر عهده دارد.

۷- انواع مصارف غیر مجاز آب

جدول (۱): انواع مصارف غیر مجاز به شرح جدول زیر می باشد:

مصادیق	زیر گروهها	گروهها
انشعاب غیر مجاز از لوله خط انتقال	انشعاب غیر مجاز از خط انتقال	مصرف غیر مجاز با برقراری انشعاب غیر مجاز
انشعاب غیر مجاز از شیرآلات خط انتقال (شیر تخلیه، شیر هوا و ...)		
انشعاب غیر مجاز از لوله شبکه توزیع	انشعاب غیر مجاز از شبکه توزیع	
انشعاب غیر مجاز از شیرآلات شبکه توزیع (شیر هوا، شیر آتش نشانی و ...)		
انشعاب غیر مجاز از لوله ورودی مخزن	انشعاب غیر مجاز از مخزن	
انشعاب غیر مجاز از لوله خروج مخزن		
انشعاب غیر مجاز از لوله تخلیه مخزن		
انشعاب غیر مجاز از سرریز مخزن		
انشعاب غیر مجاز از بدنه/حجم مخزن		
مصرف پشت کنتوری توسط مشترک (مصرف کنار گذر)	برداشت غیر مجاز از انشعاب مجاز	مصرف غیر مجاز بدون برقراری انشعاب غیر مجاز
مصرف پشت کنتوری توسط ملک مجاور		
مصرف با کاربری غیر مجاز		
بازفروش غیر مجاز آب (به ملک مجاور یا غیره)	دستکاری و تخریب کنتور (وسیله اندازه گیری مصرف)	
بازکردن و حذف کنتور (موقت یا بلند مدت)		
جابجایی و نصب غیر استاندارد کنتور		
نصب کنتور غیر استاندارد به جای کنتور استاندارد مجاز		
تخریب یا شکستن مکانیزم یا شیشه کنتور		
اختلال در شماره انداز یا کاهش شماره کنتور (با دستکاری و یا با نزدیک کردن آهن ربا)		
دخالت در پیچ تنظیم مکانیزم کنتور		
تخریب کنتور با ریختن آب جوش		
فک پلمپ کنتور		
معکوس کردن کنتور		
هدایت هدر آب خط انتقال و متعلقات	هدایت هدر آب تاسیسات آب (بدون برقراری انشعاب غیرمجاز)	
هدایت هدر آب شبکه توزیع و متعلقات		
هدایت هدر آب انشعاب و متعلقات		
هدایت سرریز یا هدر آب مخزن		
افزایش غیر مجاز قطر انشعاب	مصرف مازاد بر ظرفیت	
مصرف مازاد بر ظرفیت قراردادی (انشعاب غیر خانگی)		
پمپاژ مستقیم از شبکه توزیع یا انشعاب آب (بدون یا قبل از مخزن زمینی)	پمپاژ مستقیم	
برداشت غیر مجاز از خروجی علمک آبرسانی سیار	برداشت غیر مجاز آب	
برداشت غیر مجاز از خروجی شیر برداشت عمومی		

۸- عوامل تشدید کننده مصارف غیر مجاز

برخی از عوامل موثر در تشدید مصارف غیر مجاز، به شرح ذیل معرفی می‌گردند:

۱- تصور بالا بودن هزینه‌های خرید و اجرای انشعاب و نیز تعرفه‌های آب بها

یکی از دلایل روی آوری به انشعابات غیرمجاز، پیشنهادهای ناچیز و اغواکننده نصاب ها و لوله کش ها در مقایسه با هزینه های واقعی خرید و اجرای انشعاب می‌باشد. همچنین تعرفه بالای آب بها نیز امکان استفاده غیر مجاز از آب را افزایش می‌دهد.

۲- عوامل قانونی محدود کننده خدمات رسانی

نداشتن مجوزهای قانونی نظیر پروانه ساختمان یا مجوز واگذاری انشعاب منجر به افزایش روی آوری به مصارف غیر مجاز می‌شود. به عنوان مثال اجرای ماده ۸ قانون تغییر کاربری و ممنوعیت واگذاری انشعاب به اماکن فاقد مجوز، در افزایش انشعابات غیرمجاز موثر بوده است.

۳- عدم آگاهی از غیرقانونی بودن یا تصور وجود حقی از گذشته

وجود منابع آبی قدیمی نظیر چشمه یا قنات در بعضی مناطق روستایی و یا مشارکت مردمی و بخش خصوصی در ایجاد تاسیسات امکان تصور حق استفاده غیر مجاز از تاسیسات آبرسانی را افزایش می‌دهد.

۴- فقر اقتصادی

در مناطق محروم و کم برخوردار امکان مصارف غیر مجاز یا برقراری انشعاب غیر مجاز بیشتر می‌باشد.

۵- باورها و تبلیغات رسانه ای غلط

نارضایتی مردم و تبلیغات غلط رسانه ای موجب می‌شود تا مصرف غیر مجاز آب به نوعی حق تبدیل شود.

۶- اعتماد به لوله کش های دوره گرد و عوامل داخلی شرکتها

این افراد اغلب به نحوی خود را منتسب به شرکت های آب و فاضلاب می‌نمایند و از طرفی، موضوع انشعاب غیر مجاز را بسیار عادی جلوه داده و زشتی عمل را از بین می‌برند.

۷- ساختمان‌های در حال ساخت و ساز

در این ساختمانها به علت عدم دریافت مجوز های لازم برای دریافت انشعاب مجاز، امکان مصارف غیرمجاز از آب وجود دارد.

۸- حاشیه نشینی، باغات و دامداری ها

در اماکن خارج از محدوده شهرها و روستاها و نیز در کاربری های زراعی و باغات، همچنین کاربری های مرغداری و دامداری بویژه در معابر فاقد آسفالت امکان استفاده از انواع انشعاب غیرمجاز یا پشت کنترولی وجود دارد.

۹- کاربری های عمومی و فضای سبز

در این اماکن به دلیل استفاده غیر مجاز از آب شرب به منظور آبیاری فضای سبز، امکان اتصال غیرمجاز بدون اطلاع متصدیان امر وجود دارد.

۱۰- شرایط جنگ یا بحران های طبیعی

در شرایط اضطرار به علت برقراری انشعابات موقت و عدم برچیدن آنها در آینده، امکان مصارف غیر مجاز افزایش می یابد.

۹- عوامل بازدارنده مصارف غیر مجاز

برخی از عوامل بازدارنده روی آوری مشترکین به مصارف غیر مجاز، به شرح ذیل معرفی می گردند:

۱- باورهای اعتقادی و دینی

اعتقاد به حلال و طیب بودن روزی مخصوصاً نگرش خاص به مقوله آب، در کشور ما سابقه دیرینه دارد. موارد بسیاری از خود اظهاری و اعلان غیرمجاز توسط مرتکبین مشاهده شده است که صرفاً به دلیل کراهت استفاده غیرمجاز، تقاضای رسمی شدن را دارند. انتشار استفتائات از مراجع عظام نیز تأثیر بسزایی در کاهش این موارد داشته است.

۲- کمبود منابع آبی و نقدینگی

کمبود منابع آب و نقدینگی، دو عامل مهم افزایش حساسیت متولیان تأمین و توزیع آب به مقوله غیرمجاز ها بوده است که نتیجه آن، افزایش همکاری شرکتهای ذیربط، توجه خاص به کشف و رفع غیرمجاز ها به عنوان یک شاخص عملکردی در مجامع عمومی شرکت و افزایش پشتیبانی مالی از اقدامات شناسایی و رفع و اعطای پاداش به دست اندرکاران می باشد.

۳- ریشه یابی علل مصارف غیر مجاز و ارائه راهکار بازدارنده

مطالعه در رابطه با علل و عوامل مصارف غیر مجاز و ارائه راهکار هایی که منافع مصرف کننده و منافع شرکت آبفا را به صورت توأم تأمین می نماید از بهترین عوامل بازدارنده نصب انشعاب غیر مجاز و مصرف غیر مجاز می باشد. از جمله راه کارهای ریشه ای می توان به مواردی چون امکان پرداخت اقساطی حق انشعاب و آب بها اشاره کرد.

۴- آموزش و فرهنگ سازی

آموزش عمومی و رسانه ای در رابطه با مصادیق و قوانین مصارف غیر مجاز و مجازات های مالی و حقوقی مترتب آن و نیز راه کارهای قانونی برقراری انشعاب مجاز منجر به کاهش روی آوری به این مصارف می شود.

۱۰- روش های شناسایی و پیشگیری از مصارف غیر مجاز

فرآیند شناسایی و کشف انشعابات غیرمجاز آب در سطح شرکت های آب و فاضلاب توسط روشهای مختلفی صورت می گیرد. برخی از روشهای متداول به شرح ذیل معرفی می گردد.

۱- اخبار و اطلاعات مردمی

درصد بالایی از کشفیات مصارف غیرمجاز توسط شهروندان آگاه و متعهد به حقوق شهروندی اطلاع داده می‌شود. در این رابطه شرکتهای آب و فاضلاب موظف به رسیدگی سریع و حضور در محل بوده و در صورت صحت وجود انشعاب غیرمجاز، ضمن محفوظ نگه داشتن نام شخص اطلاع دهنده، از وی به نحو مقتضی قدردانی می‌گردد.

۲- مامورین قرائت کنتور

مامورین شرکت های آبفا بویژه مامورین قرائت کنتور که بیشترین حضور را در محل مشترک، جهت قرائت کنتور و توزیع قبوض دارند یکی از عوامل موثر در گزارش مصارف غیر مجاز می باشند. لذا مقتضی است با آموزش علمی و عملی مناسب، حساسیت و توانایی لازم جهت شناسایی مصارف غیرمجاز در این مامورین ایجاد شود.

۳- استفاده از لیست کم مصرف ها

در هر دوره قرائت کنتور، می بایست لیست مشترکین خانگی با متوسط مصرف ۰ تا ۵ مترمکعب در ماه (با در مقیاس وسیع تر لیست مصرف کنندگان خانگی با مصرف کمتر از الگوی مصرف) و نیز لیست مشترکین غیر خانگی با مصرف کمتر از ۰.۵٪ ظرفیت قراردادی کنترل شوند و در صورت نیاز، با بازدید میدانی کنتور آنها از نظر کم کاری، دستکاری یا کنار گذر قبل از کنتور بررسی شود.

۴- بررسی نوسانات مصرف در هر دوره

این نوسان مصرف از روی لیست قرائت کنتور مشترکین قابل احصا می‌باشد و هر کاهش مصرف فاحشی که اتفاق می افتد از نظر احتمال مصرف غیر مجاز نیاز به بررسی میدانی دارد.

۵- مقایسه مصرف مورد انتظار (نیاز آبی) با مصرف واقعی

اطلاعات پایه پرونده هر مشترک، نشان دهنده مصرف مورد انتظار آن مشترک می‌باشد. به عنوان مثال مصرف یک گرمابه عمومی فعال در یک شهر یا روستا، با ۶ مترمکعب در ماه با مصرف مورد انتظار تفاوت فاحش دارد و نیاز به بررسی میدانی انشعاب فوق می‌باشد.

۶- پیمایش ادواری مشترکین

پیمایش برنامه ریزی شده مشترکین به منظور کنترل مصرف و کنتور آنها نقش به سزایی در شناسایی مصارف و انشعابات غیر مجاز دارد. این پیمایش ها می تواند بر اساس آموزش ها و فرمت های از قبل تهیه شده، همزمان با دوره قرائت مشترکین و بدون نیاز به مراجعه خاص و مزاحمت برای مشترکین انجام شود.

۷- پیمایش و بازدید شیرآلات و خطوط آبرسانی

پیمایش و بازدید دوره ای شیرآلات و خطوط آبرسانی بویژه در محل حوضچه شیرآلات، به شناسایی مصارف/انشعابات غیر مجازی که از این محل ها انجام می شود کمک شایانی می کند.

۸- تهیه و بروزرسانی نقشه های موقعیت جغرافیایی (GIS) مشترکین

تهیه و بروزرسانی نقشه های موقعیت جغرافیایی مشترکین، اگرچه با هدف ایجاد بانک اطلاعات توصیفی- مکانی مشترکین و تعیین کوتاه ترین و بهترین مسیر برای مامورین شرکت تنظیم می شود و لیکن نشان دهنده محل های احداثی بدون انشعاب که احتمال برداشت غیرمجاز دارند نیز می باشد. همچنین با تهیه این نقشه ها امکان بررسی صحت کاربری مصارف نیز ممکن می گردد.

۹- مقایسه نقشه های موقعیت جغرافیایی مشترکین آبفا با نقشه مشترکین سایر شرکت های خدمات رسانی

مقایسه نقشه های مشترکین آبفا با نقشه های مشترکین سایر شرکت های خدماتی نظیر برق، گاز و مخابرات راهنمای مناسبی جهت شناسایی مصارف غیر مجاز می باشد.

۱۰- تخصیص پاداش شناسایی انشعاب غیرمجاز

این پاداش می تواند بسته به نوع مصرف غیرمجاز و به نسبت درآمد ایجاد شده قابل افزایش باشد و محدودیتی برای شناسایی کننده (رسمی، پیمانی، قراردادی، آبدار، مردم، پیمانکار) نداشته باشد.

۱۱- نصب کنتورهای شاهد در ورودی های خاص و مقایسه با جمع مصارف کنتورهای زیر مجموعه

این روش نه تنها منجر به شناسایی مصارف غیر مجاز محدوده مدنظر می شود، بلکه شناسایی برخی از هدررفت های منطقه را نیز ممکن می سازد.

۱۲- بازدید درخواست های پیگیری نشده یا فسخ شده

برخی از متقاضیان پس از درخواست اولیه و تعیین مبلغ حق انشعاب، از مراجعات بعدی به شرکت های آب و فاضلاب امتناع کرده و نیاز خود را از طریق غیر قانونی برطرف می نمایند. لذا بازدید میدانی از محل این متقاضیان مفید می باشد و گاهاً منجر به شناسایی مصارف غیر مجاز می شود.

۱۳- پایش منابع تامین آب فضاهای سبز عمومی و کلرسنجی آنها

در پیمایش اغلب فضاهای سبز مشاهده شده است که مصارف آبیاری از طریق برقراری انشعاب غیر مجاز از شبکه توزیع آب شرب و بهداشتی تامین می شود. یکی از روش های شناسایی این مصارف، کلرسنجی آب آبیاری می باشد که در صورت وجود کلر آزاد باقیمانده در آب، برقراری انشعاب غیر مجاز مسجل می شود.

۱۴- تاکید بر آموزش کارکنان بویژه عوامل اجرایی و نصب، مامورین قرائت و وصول مطالبات

بحث انشعابات غیرمجاز بایستی به عنوان یکی از سرفصل های آموزشی شرکت ها قرار بگیرد. آگاهی کارکنان از تاثیرات و زیانهای ناشی از مصارف غیرمجاز و قوانین و مجازات های مرتبط با آنها در افزایش دقت و حساسیت پرسنل بسیار موثر خواهد بود و احتمال مشارکت آنها را در برقراری این انشعابات کاهش خواهد داد زیرا بخشی از انشعابات غیرمجاز با همکاری و حتی راهنمایی عوامل اجرایی خود شرکتها انجام شده است که این خود حاشیه

امنی برای استفاده کنندگان غیرمجاز به وجود خواهد آورد.

۱۵- نظارت حین عملیات حفاری، لوله گذاری و نصب انشعابات

بسیاری از انشعابات غیرمجاز و سه راهی های قبل از کنتور در مرحله لوله گذاری و نصب انشعابات، قبل از پر کردن ترانشه انجام می شود. حضور ناظرین در این مرحله، ضمن پرکردن صحیح ترانشه از تجاوز به شبکه توزیع و خطوط انشعاب پیشگیری خواهد کرد. همچنین در عملیات حفاری مرتبط با اصلاح و بازسازی شبکه های توزیع، امکان مرئی شدن و شناسایی انشعابات غیر مجاز وجود دارد که در صورت حضور ناظر، مورد به سرعت گزارش خواهد شد.

۱۶- ثبت سیستمی شماره سریال های کنتورهای نصب شده

استفاده از لیست شماره سریال کنتور نصب شده در هنگام قرائت کنتور و ارائه خدمات، مخصوصاً در نوسان های مصرف، از تعویض های خودسرانه کنتور پیشگیری خواهد نمود.

۱۷- عدم امکان نصب معکوس کنتور

بایستی امکان نصب معکوس کنتور (سهواً یا عمدتاً) به عنوان مثال از طریق ناهمسان کردن ورودی و خروجی کنتورها و یا بکارگیری پکیج های یکپارچه انشعاب آب به طور کامل غیر ممکن شود.

۱۸- هوشمند سازی فروش آب به تانکرها

با توجه به سوء استفاده های فراوان در محل علمک های آبیگیری، بایستی شرکت های آب و فاضلاب با هوشمندسازی مراحل فروش و تحویل آب، از هر نوع سوء استفاده ای پیشگیری نمایند.

۱۹- بازدید دوره ای شیرهای برداشت عمومی

اگرچه استقرار شیرهای برداشت در سطح شهرها و روستاها به خاطر الزامات قانونی می باشد ولیکن بسیاری مواقع شاهد فک پلمپ و برداشت های غیرمجاز تانکری و شبکه ای از آنها می باشیم، که موثرترین راهکار آن کنترل دوره ای این شیرها است.

۲۰- سرکشی به ساختمانهای درحال ساخت فاقد انشعاب و بررسی منابع آب بنایی آنها

با توجه به اینکه آب مورد نیاز مصارف بنایی با تعرفه آزاد و بنایی محاسبه می شود لذا مراجعه به شرکت های آب و فاضلاب برای این منظور در موارد معدودی انجام می شود و در اکثر موارد نیاز ساخت و ساز از طریق برقراری انشعاب غیر مجاز و یا برداشت غیر مجاز از انشعاب مجاز آب ملک مجاور (پشت کنتور یا بعد کنتور) انجام می شود. کلرسنجی آب بنایی یکی از راه های شناسایی مصرف غیر مجاز آب شرب برای این منظور می باشد.

۲۱- بررسی دوره ای کنتور و مصارف اماکن با تعرفه رایگان

با توجه به اینکه درآمدهای از محل مصرف کنندگان با تعرفه رایگان عاید شرکت های آب و فاضلاب نمی شود لذا

توجه به صحت عملکرد کنتور، قرائت صحیح و نیز نوع کاربری مصرف این اماکن گاه‌ها مغفول واقع می‌شود. لذا پیمایش و بررسی دوره‌ای قرائت، وضعیت کنتور و نوع کاربری مصرف این اماکن از اهمیت ویژه‌ای در شناسایی مصارف غیر مجاز برخوردار است.

۱-۱- مستندات پرونده مصرف کنندگان غیر مجاز

در برخورد با مصرف کنندگان غیر مجاز، تشکیل پرونده و مستند سازی شواهد و ادله به منظور ردیابی آتی این مصرف کنندگان و پیگیری‌های احتمالی قضایی آنها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار می‌باشد. به منظور ایجاد وحدت رویه در امر مستندسازی تخلف این مصرف کنندگان تهیه و تکمیل مدارک زیر ضروری می‌باشد:

• پوشه ثبت مدارک:

بر روی جلد پوشه، نام و نام خانوادگی مصرف کننده غیر مجاز، کد شناسه مصرف کننده غیر مجاز، کد اشتراک (در صورتیکه مصرف کننده غیر مجاز، مشترک شرکت می‌باشد) و لیست مدارک داخل پوشه تیک زده می‌شود. کد شناسه یک کد ۸ رقمی است که از چپ به راست به شرح کاراکترهای جدول زیر می‌باشد. چنانچه سوابق مصرف کنندگان غیر مجاز به صورت نرم افزاری در «سامانه مصرف کنندگان غیر مجاز» ثبت می‌شود، لازم است کد شناسه و کد اشتراک (در صورتیکه مصرف کننده غیر مجاز، مشترک شرکت می‌باشد) به منظور دستیابی سریع به سوابق، در سامانه مذکور ثبت شود.

جدول ۲: کد شناسه مصرف کنندگان غیر مجاز (از سمت چپ جدول به راست ملاحظه شود)

۲ کاراکتر	۲ کاراکتر	۴ کاراکتر
سال شناسایی مصرف غیر مجاز	کد شهرستان/ناحیه که مصرف غیر مجاز در آن شناسایی شده (این کد از شماره ۰۱ تا تعداد شهرستان/ناحیه تحت پوشش شرکت بوده و توسط معاونت/اداره مشترکین تعیین می‌شود)	شماره ترتیب اولویت شناسایی مصرف کننده غیر مجاز در آن سال و در آن شهرستان/ناحیه

- عکس از روش و چگونگی انتقال آب جهت مصرف غیر مجاز (به عنوان مثال عکس از محل برداشت و مسیر انشعاب غیر مجاز)
- عکس از محل و کاربری‌های مصرف غیر مجاز آب (به عنوان مثال استخر، فضای سبز، درختان و غیره)
- عکس از کنتور سالم/دستکاری شده مشترک و ارقام نمایشگر آن در زمان بازدید (در صورتیکه مصرف کننده غیر مجاز مشترک باشد)
- عکس از کنتور جدید نصب شده و ارقام نمایشگر آن در زمان نصب (در صورت نصب کنتور جدید)
- عکس از مراحل برچیدن انشعاب/مصرف غیر مجاز
- عکس از مراحل برقراری انشعاب غیر دائم
- صورتجلسه شناسایی مصرف غیر مجاز
- مستندات و نتایج تایید شده آزمایشات کیفیت آب (چنانچه مصرف غیر مجاز روی کیفیت آب تاثیر منفی گذاشته باشد)
- اطلاعات مصرف آب مشترک در بازه زمانی مصرف غیر مجاز از نرم افزار امور مشترکین (در صورتیکه مصرف کننده غیرمجاز مشترک شرکت باشد)

- تعهد نامه عدم تکرار مصرف غیر مجاز
  - فرم تقاضا و تاییدیه واگذاری انشعاب غیر دائم (در صورت امکان)
  - فرم تست خطای کنتور مشترک (در صورت نیاز)
  - فرم محاسبه حجم و آب بهای مصرفی غیر مجاز
  - فرم محاسبه خسارت مصرف غیر مجاز آب
  - صورت حساب مصرف غیر مجاز (مجموع هزینه های آب بها و خسارت)
  - فیش واریزی صورت حساب مصارف غیر مجاز (مجموع هزینه های آب بها و خسارت)
  - نظر کارشناس رسمی دادگستری به صورتیکه تاریخ کارشناسی و مشخصات کارشناس مشخص باشد (در صورت انجام)
  - یک نسخه پرونده حقوقی مصرف کننده غیر مجاز و یا کد شناسه پرونده مربوطه در بایگانی واحد حقوقی شرکت
  - فرم آخرین وضعیت پرونده مصرف کننده غیر مجاز
- توجه: تمام فرم های فوق الذکر می بایست در کاغذ سربرگ دار شرکت چاپ شوند و دارای شماره، تاریخ، محل تایید و امضا باشند.

۱۲- روش های ساماندهی مصارف غیر مجاز

مصادیق مختلف مصارف غیر مجاز به همراه روش های ساماندهی هر یک مطابق با قوانین و مقررات بالادستی در جدول ذیل خلاصه شده است. لازم به ذکر است در برخورد حقوقی با مقوله مصارف و انشعابات غیر مجاز آب سایر قوانین و مقررات مرتبط و جاری کشور قابل اعمال بوده و ذکر قوانین ذیل محدودیتی ایجاد نخواهد کرد.

جدول ۳: مصادیق و روش‌های ساماندهی مصارف غیرمجاز

ردیف	مصادیق مصرف غیر مجاز	سند بالادستی مصرف غیر مجاز	اقدام اصلاحی جهت ساماندهی	سند بالادستی اقدام اصلاحی مربوطه
۱	برقراری انشعاب غیر مجاز (از لوله یا شیرآلات خط انتقال، شبکه توزیع، مخزن)	ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز	دریافت بهای خدمات مصرفی بر اساس بالاترین نرخ تعرفه و نیز هزینه خسارات وارده قطع انشعاب غیر مجاز اخذ تعهد کتبی مبنی بر عدم تکرار استفاده غیر مجاز برقراری انشعاب غیر دائم (با رعایت شرایط)	تبصره ۲ ماده ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز ماده ۴ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز آیین نامه قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز
۲	مصرف پشت کنتوری توسط مشترک (مصرف کنار گذر)	ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز بند د ماده ۳۰-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا بند ب ماده ۳۹-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا	دریافت بهای خدمات مصرفی بر اساس بالاترین نرخ تعرفه و نیز هزینه خسارات وارده قطع کنار گذر اخذ تعهد کتبی مبنی بر عدم تکرار استفاده غیر مجاز	تبصره ۲ ماده ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز بند د ماده ۳۰-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا بند ب ماده ۳۹-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا
۳	مصرف پشت کنتوری توسط ملک مجاور	ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز بند د ماده ۳۰-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا	دریافت بهای خدمات مصرفی بر اساس بالاترین نرخ تعرفه و نیز هزینه خسارات وارده قطع انشعاب ملک مجاور اخذ تعهد کتبی مبنی بر عدم تکرار استفاده غیر مجاز برقراری انشعاب غیر دائم (با رعایت شرایط)	تبصره ۲ ماده ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز بند د ماده ۳۰-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا بند ز ماده ۳۹-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا ماده ۴ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز آیین نامه قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز

ردیف	مصادیق مصرف غیر مجاز	سند بالادستی مصرف غیر مجاز	اقدام اصلاحی جهت ساماندهی	سند بالادستی اقدام اصلاحی مربوطه
۴	مصرف با کاربری غیر مجاز	ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز بند د ماده ۴-۳۰ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آبفا ماده ۱-۴-۳۲ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آبفا ماده ۷-۴-۳۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آبفا	دریافت بهای خدمات مصرفی برای مشترکین خانگی مطابق طبقات مصرف تعرفه خانگی و برای مشترکین غیر خانگی بر اساس بالاترین نرخ تعرفه غیر خانگی اخذ تعهد کتبی مبنی بر عدم تکرار استفاده غیر مجاز	تبصره ۲ ماده ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز بند د ماده ۴-۳۰ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آبفا ماده ۱-۴-۳۲ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آبفا
۵	بازفروش غیر مجاز آب (به ملک مجاور یا غیره)	ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز ماده ۴-۴۲ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آبفا بند د ماده ۴-۳۰ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آبفا ماده ۱-۴-۳۲ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آبفا	دریافت بهای خدمات مصرفی برای مشترکین خانگی مطابق طبقات مصرف تعرفه خانگی و برای مشترکین غیر خانگی بر اساس بالاترین نرخ تعرفه غیر خانگی و نیز هزینه خسارات وارده قطع انشعاب ملک مجاور اخذ تعهد کتبی از مشترک مبنی بر عدم تکرار استفاده غیر مجاز اخذ تعهد کتبی از ملک مجاور مبنی بر عدم تکرار استفاده غیر مجاز برقراری انشعاب غیر دائم برای ملک مجاور (با رعایت شرایط)	تبصره ۲ ماده ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز بند د ماده ۴-۳۰ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آبفا بند ز ماده ۴-۳۹ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آبفا ماده ۴ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز آیین نامه قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز
۶	انواع دستکاری منجر به تخریب کنتور	ماده ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز بند د ماده ۴-۳۰ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آبفا	دریافت بهای خدمات مصرفی بر اساس بالاترین نرخ تعرفه و نیز هزینه خسارات وارده اعاده وضعیت به حالت سابق و نصب کنتور جدید اخذ تعهد کتبی مبنی بر عدم تکرار دستکاری و تخریب کنتور قطع موقت انشعاب (در صورت نیاز)	تبصره ۲ ماده ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز ماده ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز بند د ماده ۴-۳۰ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آبفا بند د ماده ۴-۳۹ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آبفا

ردیف	مصادیق مصرف غیر مجاز	سند بالادستی مصرف غیر مجاز	اقدام اصلاحی جهت ساماندهی	سند بالادستی اقدام اصلاحی مربوطه
۷	هدایت هدر آب تاسیسات آب	ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز	دریافت بهای خدمات مصرفی بر اساس بالاترین نرخ تعرفه و نیز هزینه خسارات وارده برچیدن مسیر هدایت آب اخذ تعهد کتبی مبنی بر عدم تکرار استفاده غیر مجاز	تبصره ۲ ماده ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز
۸	پمپاژ مستقیم از شبکه توزیع و انشعاب (بدون مخزن زمینی یا قبل از مخزن زمینی)	ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز ماده ۱-۳۴-۴ و ۲-۳۴-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا	دریافت بهای خدمات مصرفی بر اساس بالاترین نرخ تعرفه و نیز هزینه خسارات وارده قطع انشعاب یا برچیدن پمپ اخذ تعهد کتبی مبنی بر عدم تکرار استفاده غیر مجاز	تبصره ۲ ماده ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز - بند د ماده ۳۰-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا بند ز ماده ۳۹-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا
۹	افزایش غیر مجاز قطر انشعاب	ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز بند د ماده ۳۰-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا	دریافت بهای خدمات مصرفی بر اساس بالاترین نرخ تعرفه و نیز هزینه خسارات وارده اخذ تعهد کتبی مبنی بر عدم تکرار استفاده غیر مجاز برچیدن انشعاب غیر مجاز برقراری انشعاب مطابق قرارداد	تبصره ۲ ماده ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز - بند د ماده ۳۰-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا بند ب ماده ۳۹-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا
۱۰	مصرف مازاد بر ظرفیت قراردادی (انشعاب غیر خانگی)	ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز بند د ماده ۳۰-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا ماده ۶-۳۴-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا	دریافت بهای خدمات مصرفی بر اساس بالاترین نرخ تعرفه غیر خانگی اخطار برای یک دوره و در صورت استمرار قطع آب تا زمان رعایت ظرفیت قراردادی وصل آب بعد از سپردن تعهد کتبی مشترک مبنی بر رعایت مصرف مطابق ظرفیت قراردادی	تبصره ۲ ماده ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز بند د ماده ۳۰-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا تبصره ۱۳ ماده ۵ تعرفه‌های آب و خدمات دفع فاضلاب ۱۳۹۷
۱۱	برداشت غیر مجاز از خروجی علمک آبرسانی/ برداشت غیر مجاز از خروجی شیر برداشت عمومی	ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز بند د ماده ۳۰-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه‌های آبفا	دریافت بهای خدمات مصرفی بر اساس بالاترین نرخ تعرفه و نیز هزینه خسارات وارده	تبصره ۲ ماده ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز ماده ۱ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز

برخی مواد قانونی مرتبط:

ماده ۲-۴۰-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آب و فاضلاب

در مواردیکه انشعاب آب قطع می شود، مشترک یا استفاده کننده مجاز به دخالت در تاسیسات و وصل خودسرانه انشعاب نمی باشد و در صورت تخلف، انشعاب قطع و برقراری مجدد آن موقوف به سپردن تعهد کتبی مبنی بر تکرار نشدن خلاف و تسویه حساب کامل و پرداخت معادل دو برابر هزینه نصب آن انشعاب خواهد بود.

بند د ماده ۴۱-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آب و فاضلاب

در صورت تکرار تخلف (وصل خودسرانه انشعاب قطع شده) برای بار دوم توسط مشترک یا استفاده کننده، انشعاب آب و فاضلاب مشترک به طور دائم برچیده شده، پرونده باطل و با مشترک تسویه حساب می شود.

ماده ۳ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز

با رعایت ماده ۹ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴، **مصرف کنندگان مجاز غیر دولتی** خدمات عمومی مکلفند بهای خدمات مصرفی خود را در موعد مقرر پرداخت نمایند و در غیر این صورت پس از اتمام مهلت مناسبی که از سوی دستگاه ذیربط داده می شود (مطابق ماده ۳ آیین نامه قانون، مدت مهلت حداقل یک هفته می باشد)، خدمات آنان تا زمان پرداخت توسط دستگاه ذیربط قطع می شود. در صورت استنکاف مصرف کننده از پرداخت بهای خدمات، بدهی معوق مطابق مقررات مربوط به اجرای مفاد اسناد رسمی لازم الاجرا قابل وصول خواهد بود.

مصرف کنندگان در صورت اعتراض می توانند از طریق مراجع قضایی پیگیری لازم را انجام دهند.
در مورد مصرف کنندگان دولتی خدمات عمومی مطابق قوانین مربوط و آیین نامه اجرایی این قانون عمل می شود.

ماده ۴ آیین نامه قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز

مصرف کنندگان دولتی خدمات موضوع قانون مکلفند بهای خدمات مصرفی خود را به عنوان هزینه های اجتناب ناپذیر پیش بینی و در سررسید مقرر پرداخت کنند. سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است ضمن لحاظ موضوع در موافقت نامه های ذیربط، تامین و تخصیص اعتبارات موضوع این بند را در اولویت قرار دهد.

۱۳- تعیین مدت، دبی و حجم مصرف غیر مجاز آب

۱-۱۳- تعیین مدت زمان مصرف غیر مجاز

مدت زمان مصرف غیر مجاز بر حسب ماه و به صورت «مدت زمان مصرف غیر مجاز کل»، «مدت زمان مصرف غیر مجاز در سال جاری» و «مدت زمان مصرف غیر مجاز در سال (های) گذشته» گزارش می شود. از «مدت زمان مصرف غیر مجاز کل» برای محاسبه آب بها و کارمزد دفع فاضلاب و از «مدت زمان مصرف غیر مجاز در سال جاری» برای تکمیل جدول بالانس آب در سال جاری استفاده می شود.

در تعیین مدت زمان مصرف غیر مجاز، تشخیص زمان آغازین مصرف غیر مجاز از اهمیت ویژه ای برخوردار است چرا که مدت زمان مصرف غیر مجاز در واقع فاصله زمانی بین آغاز مصرف غیر مجاز و زمان پایان یا ساماندهی آن می باشد. در مورد مشترکین (دارای انشعاب قانونی) تاریخ آغازین بررسی زمان مصرف غیر مجاز (نه تاریخ آغاز مصرف غیر مجاز)، از تاریخ آخرین اصلاح انشعاب (بر اساس مستندات و سوابق موجود) و حداکثر ۵ سال قبل از تاریخ شناسایی مصرف غیر مجاز می باشد. تعیین زمان آغازین مصرف غیر مجاز حسب مورد به هر یک از روش های زیر امکانپذیر می باشد.

۱- چنانچه مصرف غیر مجاز توسط مشترک دارای کنتور سالم انجام شود تعیین زمان آغازین مصرف غیر مجاز، بر اساس سوابق قرائت کنتور مشترک و زمان تغییرات غیر معمول در مصرف او (کاهش یا افزایش غیر معمول) قابل تشخیص است. چنانچه مدت مذکور بر اساس سوابق و مستندات قابل تشخیص نباشد حداکثر ۲ سال در نظر گرفته می شود.

۲- چنانچه مصرف غیر مجاز در نتیجه دستکاری و تخریب کنتور (خطای کنتور یا توقف آن) توسط مشترک اتفاق افتاده باشد و مستنداتی دال بر تعیین زمان واقعی مصرف غیر مجاز در دست نباشد، این زمان برابر با نصف فاصله زمانی از زمان آخرین تعویض کنتور (ثبت شده در سوابق مشترک) تا زمان تعویض کنتور دستکاری شده در نظر گرفته می شود مشروط بر آنکه از ۲ سال بیشتر نگردد.

۳- چنانچه تجهیزات اندازه گیری دبی و فشار در محل مخزن، خط انتقال و یا شبکه توزیع نصب می باشد و مصرف کننده غیر مجاز از تاسیسات پایین دست این تجهیزات برداشت نموده است، زمان ایجاد تغییرات غیر معمول در الگوی دبی و فشار می تواند به عنوان زمان آغاز مصرف غیر مجاز در نظر گرفته شود. در این مورد بایست سایر علل تاثیر گذار در رژیم هیدرولیکی خط نظیر شکستگی ها و نشتی های بزرگ تاسیسات نیز مورد بررسی قرار گیرد.

۴- تعیین زمان آغاز مصرف غیر مجاز بر اساس کاربری های مختلف مصرف نیز قابل احصا می باشد. به طور نمونه: در مصارف ساخت و ساز، زمان صدور پروانه ساخت و یا میزان پیشرفت کار نشان دهنده زمان آغاز مصرف غیر مجاز می باشد. در مصارف آبیاری و کشاورزی، مدت زمان مصرف را می توان براساس عمر و وسعت درختان و محصولات کشاورزی تعیین نمود. در مصارف صنعتی و تجاری نیز تاریخ صدور پروانه بهره برداری را می تواند به عنوان زمان آغاز مصرف غیر مجاز در نظر گرفت. در تمامی حالات فوق می بایست وجود یا عدم وجود سایر منابع آبی در دسترس نیز مد نظر قرار گیرد.

۵- مدت زمان مصرف غیر مجاز را می توان از طریق بررسی شواهد و قرائن موجود و مقایسه خود اظهاری مصرف کننده با اظهارات اهالی بومی و مجاور نیز تشخیص داد.

۱۳-۲- تعیین دبی مصارف غیر مجاز آب

دبی مصرف غیر مجاز بر حسب متر مکعب در ماه و از طریق یکی از روش های زیر محاسبه می شود.

۱۳-۲-۱- چنانچه مصرف غیر مجاز از انشعاب مشترک و بعد از کنتور سالم برداشت شود معیار تعیین دبی مصرف غیر مجاز، قرائت این کنتور در بازه زمانی مصرف غیر مجاز است.

۱۳-۲-۲- در سایر موارد بر حسب نوع کاربری، دبی مصرف به طرق ذیل تعیین می شود:

- در کاربری خانگی: دبی آب مصرفی معادل متوسط مصرف ماهانه واحد مسکونی (منطبق با آخرین صورت مالی شرکت آب و فاضلاب) می باشد که نحوه محاسبه آن در بخش تعاریف ارائه شده است.
- در کاربری غیر خانگی: دبی آب مصرفی بر اساس جداول ده گانه مصرف و ظرفیت قراردادی محاسبه می شود.
- در کاربری های غیر خانگی که امکان استفاده از جداول ده گانه مصرف و ظرفیت قراردادی وجود ندارد به عنوان مثال مصارف غیر مجاز فضای سبز، املاک و اماکن وابسته به شهرداری، کارگاه های ساختمانی و مراکز نظامی بر اساس قطر، حجم آب عبوری و طول مدت زمان استفاده غیرمجاز از جدول ذیل استفاده می شود:

جدول ۴: تعیین حجم مصرفی کاربری های عمومی اداری ، فضای سبز و نظامی

زمان مصرف (ساعت در روز)			قطر	دبی (مترمکعب در ساعت)
۱۲	۱۲	۸		
کاربری				
نظامی	فضای سبز	عمومی و اداری		
مقدار مصرف (متر مکعب در روز)				
۸	۸	۵	۰/۵"	۲,۵
۱۸	۱۸	۱۲	۰/۷۵"	۴
۳۳	۳۳	۲۲	۱"	۶,۳
۷۴	۷۴	۴۹	۱/۵"	۱۶
۱۳۱	۱۳۱	۸۸	۲"	۲۵
۲۹۵	۲۹۵	۱۹۷	۳"	۶۳
۵۲۵	۵۲۵	۳۵۰	۴"	۱۰۰
۱۱۸۱	۱۱۸۱	۷۸۸	۶"	۱۶۰
۲۱۰۰	۲۱۰۰	۱۴۰۰	۸"	۲۵۰
۳۲۸۲	۳۲۸۲	۲۱۸۸	۱۰"	۴۰۰

- در موارد خاص و در مصارف غیر مجازی که به صورت مداوم و از طریق برقراری انشعاب غیر مجاز با اقطار نامتعارف و بزرگ انجام می گیرد، تعیین دبی مصرف غیر مجاز از طریق دبی سنجی لحظه ای توسط دستگاه کالیبره پرتابل مورد قبول می باشد.

- تبصره ۱: در هر صورت حداقل دبی مصرفی غیر مجاز در کاربری های غیر خانگی، کمتر از ۵ متر مکعب در ماه لحاظ نمی شود.

- تبصره ۲: در تمامی حالات فوق می بایست وجود یا عدم وجود سایر منابع آبی در دسترس نیز مد نظر قرار گیرد.

۱۳-۳- تعیین حجم مصارف غیر مجاز آب

حجم مصرف غیر مجاز آب بر حسب مترمکعب و از فرمول زیر بدست می آید:

- $\text{کل حجم مصرف غیر مجاز (مترمکعب)} = \text{دبی مصرف غیر مجاز (متر مکعب در ماه)} \times \text{کل مدت زمان مصرف غیر مجاز (ماه)}$

- توجه: چنانچه مصرف غیر مجاز آب علاوه بر سال جاری، در سال (های) گذشته نیز انجام شده باشد به منظور درج مصارف غیر مجاز در جدول بالانس آب می بایست کل حجم مصرف غیر مجاز به دو بخش حجم مصرف غیر مجاز در سال جاری و حجم مصرف غیر مجاز در سال (های) گذشته تقسیم شود و فقط حجم مصرف غیر مجاز در سال جاری برای درج در جدول بالانس آب سال جاری در نظر گرفته شود.

- $\text{حجم مصرف غیر مجاز در سال جاری (مترمکعب)} = \text{دبی مصرف غیر مجاز (متر مکعب در ماه)} \times \text{مدت زمان مصرف غیر مجاز در سال جاری (ماه)}$

- $\text{حجم مصرف غیر مجاز در سال (های) گذشته (مترمکعب)} = \text{دبی مصرف غیر مجاز (متر مکعب در ماه)} \times \text{مدت زمان مصرف غیر مجاز در سال (های) گذشته (ماه)}$

۱۴- محاسبه ضرر و زیان ناشی از مصارف غیر مجاز

مطابق با ماده ۱ و ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز آب، برق، تلفن، فاضلاب و گاز مصوب ۱۳۹۶، مصرف کنندگان غیر مجاز آب ملزم به پرداخت هزینه های زیر می باشند که در ادامه به نحوه محاسبه هر یک پرداخته خواهد شد:

۱- هزینه خدمات مصرفی

۲- هزینه خسارت وارده به شرکت آبفا

۳- جریمه (جزای نقدی)

- توجه: مطابق با قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز، مسئولیت پرداخت کلیه هزینه های فوق بر عهده شخص استفاده کننده غیر مجاز (حقیقی و یا حقوقی) می باشد لذا در مواردیکه مصرف غیر مجاز توسط ملک مجاور و از طریق برداشت پشت کنتوری و یا از طریق بافروش آب صورت می گیرد پرداخت کلیه هزینه ها بر عهده شخص انشعاب دهنده می باشد.

۱-۱۴- هزینه خدمات مصرفی

شامل هزینه آب بها و کارمزد دفع فاضلاب می‌باشد که به شرح ذیل محاسبه و دریافت خواهد شد.

۱-۱-۱۴- هزینه آب بهای غیر مجاز مصرفی

هزینه آب بهای مصرفی غیر مجاز بر اساس بالاترین نرخ تعرفه آب که اخیراً ابلاغ شده است با رعایت تبصره‌های ذیل و مطابق با فرمول زیر محاسبه و اخذ می‌شود:

• هزینه آب بهای مصرفی غیر مجاز = کل حجم مصرف غیر مجاز (متر مکعب) × بالاترین نرخ تعرفه اخیر (ریال بر متر مکعب)

• تبصره ۱: در کاربری خانگی هزینه آب مصرفی بر اساس تعرفه طبقات مصرف خانگی و در کاربری غیر خانگی بر اساس بالاترین نرخ تعرفه غیر خانگی محاسبه و اخذ می‌گردد.

• تبصره ۲: کلیه تبصره‌ها، مواد قانونی و نیز مالیات‌هایی که به آب بهای مصرفی مشترکین اعمال می‌گردد می‌بایست در محاسبات هزینه آب بهای مصرفی غیر مجاز نیز اعمال گردد.

۲-۱-۱۴- هزینه کارمزد دفع فاضلاب

چنانچه فاضلاب مصرف کننده غیر مجاز آب، به شبکه عمومی جمع آوری فاضلاب تخلیه شود این کارمزد از او دریافت خواهد شد که مطابق با فرمول زیر محاسبه می‌شود:

• کارمزد دفع فاضلاب معادل با ۱۰۰ درصد آب بهای مصرفی می‌باشد.

۲-۱۴- هزینه خسارت ناشی از مصرف غیر مجاز آب

هزینه خسارت وارده شامل سه زیر گروه خسارت کیفی و بهداشتی، خسارت تاسیساتی و خسارت اداری پشتیبانی می‌باشد که در صورت تحقق هر یک، مطابق با فرم برآورد خسارت (پیوست ...) محاسبه شده و از متخلف اخذ خواهد شد.

۱-۲-۱۴- خسارت کیفی و بهداشتی

چنانچه در نتیجه مصرف غیر مجاز آب، آلودگی به نحوی وارد خطوط لوله و یا تاسیسات آب شود که به تشخیص شرکت، کیفیت فیزیکی، شیمیایی یا بیولوژیک آب مغایر با استاندارد ملی کیفیت آب شرب و بهداشتی گردد، جبران هزینه این خسارت بر عهده متخلف می‌باشد. خسارت کیفی و بهداشتی شامل هزینه آب آلوده شده، هزینه شستشو و گندزدایی لوله و تاسیسات و هزینه مسمومیت و بیماری می‌باشد که در صورت تحقق هر یک هزینه مربوطه اخذ خواهد شد.

۲-۲-۱۴- خسارت تاسیساتی

چنانچه مصرف غیر مجاز آب همراه با دخل و تصرف یا دخالت در تاسیسات آبرسانی شرکت انجام شود به نحوی که تاسیسات مذکور متحمل خسارت شوند هزینه این خسارت از متخلف دریافت می شود. خسارت به تاسیسات آب معمولاً در هنگام برقراری انشعاب غیر مجاز و یا دستکاری و تخریب کنتور اتفاق می افتد.

تبصره: چنانچه در نتیجه تخلیه فاضلاب ناشی از مصرف غیر مجاز آب، خسارتی به تاسیسات و شبکه عمومی جمع آوری فاضلاب وارد شود هزینه این خسارات نیز محاسبه و اخذ می شود.

۳-۲-۱۴- خسارت اداری و پشتیبانی

شناسایی و ساماندهی مصارف غیر مجاز آب مستلزم اتلاف وقت و صرف هزینه های مادی و پرسنلی شرکت در اموری است که جزو وظایف ذاتی او تلقی نمی شود لذا جبران این خسارات بر عهده مصرف کننده غیر مجاز است. این خسارات شامل هزینه های شناسایی، کنترل، کارشناسی، هزینه سوخت و خودرو، هزینه قرارداد با نیروی انتظامی، هزینه کارشناس رسمی دادگستری می باشد.

۳-۱۴- هزینه جریمه (جزای نقدی)

مطابق با ماده ۱ و ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز آب، برق، تلفن، فاضلاب و گاز مصوب ۱۳۹۶ مصرف کنندگان غیر مجاز علاوه بر الزام به پرداخت بهای خدمات مصرفی، جبران خسارات وارده و سایر حقوق مربوطه به جزای نقدی مطابق جدول زیر محکوم خواهند شد.

جدول ۵: جزای نقدی مصارف غیرمجاز

ردیف	نوع تخلف	جریمه (جزای نقدی)
۱	مصرف غیر مجاز برای بار اول (بجز دستکاری کنتور)	مطابق با ماده ۱ و ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز آب، برق، تلفن و گاز برای مصارف خانگی: جزای نقدی درجه شش موضوع ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ (بیش از ۲ تا ۸ میلیون تومان) برای مصارف غیرخانگی: یک تا دو برابر بهای خدمات مصرفی بر اساس بالاترین تعرفه
۲	تکرار مصارف غیر مجاز فوق (بار دوم و بیشتر)	حداکثر جریمه مندرج در ردیف ۱ و نیز قطع انشعاب به مدت ۳ تا ۶ ماه
۳	دستکاری و تخریب کنتور	جزای نقدی درجه شش موضوع ماده ۱۹ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ (بیش از ۲ تا ۸ میلیون تومان)

تبصره ۱ ماده ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز (در رابطه با دستکاری و تخریب کنتور): در مواردی که مرتکب از مأموران دستگاه های ذیربط باشد و یا ارتکاب جرم موضوع این ماده به صورت سازمان یافته صورت گیرد مرتکب یا مرتکبان به حداکثر مجازات مقرر محکوم می شوند.

۱۵- مراجع ذیصلاح محاسبه زیان و جریمه

مطابق با مواد ۳۰-۴ و ۴۴-۴ آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آب و فاضلاب، در برخورد با مصرف کنندگان غیر مجاز، برآورد هزینه های خدمات مصرفی و نیز هزینه های خسارات وارده، از حقوق و وظایف شرکت آب و فاضلاب متولی تاسیسات آبرسانی می باشد و مصرف کننده غیر مجاز (مطابق با مواد ۱ و ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز) مکلف به پرداخت و واریز این هزینه ها به حساب شرکت آب و فاضلاب متولی می باشد. اما تعیین جریمه (جزای نقدی) در حیطه اختیارات مراجع ذی صلاح قضایی (محاکم عمومی دادگستری) می باشد و هزینه آن نیز به حساب خزانه داری دولت واریز می شود.

۱۶- تاثیر مصارف غیر مجاز بر آب بدون درآمد و جدول بالانس آب

به منظور ثبت حجم آب مصارف غیر مجاز در جدول بالانس سالانه آب، ابتدا حجم مصارف غیر مجاز در سال جاری محاسبه می شود، سپس حجم مصارف غیر مجازی که هزینه زیان ناشی از آنها توسط مصرف کننده غیر مجاز پرداخت شده است در بخش آب با درآمد (بسته به مورد اندازه گیری شده و یا نشده) درج می شود و حجم سایر مصارف غیر مجازی که هزینه آنها پرداخت نشده است بسته به مورد و به شرح جدول ذیل در جدول بالانس ثبت می گردد. باید توجه داشت که در جدول بالانس آب و در بخش هدررفت ظاهری- مصارف غیر مجاز، فقط مقادیر پیش بینی شده (نه شناسایی شده) مصادیقی که با تیک (√) مشخص شده اند لحاظ می گردند.

جدول ۶: تاثیر مصارف غیرمجاز بر جدول بالانس آب

مصادیق مصارف غیر مجاز آب مطابق با قوانین و مقررات که هزینه زیان آنها پرداخت نشده	محل درج حجم آب معادل در جدول بالانس سالانه آب	محاسبه به عنوان هدررفت ظاهری- مصارف غیر مجاز در جدول بالانس
انشعاب غیر مجاز (از مخزن، خط انتقال و شبکه توزیع)	هدررفت ظاهری- مصارف غیر مجاز	√
مصرف پشت کنتوری توسط مشترک (کنار گذر)	هدررفت ظاهری- مصارف غیر مجاز	√
مصرف پشت کنتوری توسط ملک مجاور	هدررفت ظاهری- مصارف غیر مجاز	√
مصرف با کاربری غیر مجاز	مصارف با درآمد اندازه گیری شده	-
باز فروش آب (به ملک مجاور یا غیره)	مصارف با درآمد اندازه گیری شده	-
* دستکاری و تخریب کنتور (منجر به توقف کنتور)	مصارف با درآمد اندازه گیری نشده	-
** دستکاری و تخریب کنتور (منجر به خطای کنتور)	هدررفت ظاهری- خطای ابزار اندازه گیری	-
هدایت هدر آب تاسیسات	هدررفت واقعی- نشت یا سرریز تاسیسات	-
مصرف مازاد بر ظرفیت قراردادی و یا الگوی مصرف	مصارف با درآمد اندازه گیری شده	-
مصرف غیر مجاز از علمک آبرسانی یا شیر برداشت عمومی	هدررفت ظاهری- مصارف غیر مجاز	√

* با توجه به اینکه در زمان قرائت، به ازای هر کنتور متوقف به صورت علی الحساب حجم مصرف در سیستم مشترکین لحاظ می شود لذا حجم معادل کنتور های دستکاری شده متوقف درآمد زا بوده و جزو مصارف با درآمد اندازه گیری نشده لحاظ می شود.

** فقط دستکاری های که منجر به خطای کنتور (کم اندازی و بیش اندازی کنتور) می شوند در بخش هدررفت ظاهری- خطای ابزار اندازه گیری وارد می شوند.

۱۷- واگذاری انشعاب غیر دائم و تبدیل انشعاب غیر دائم به دائم

به استناد (ماده ۴) قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز و آیین نامه اجرایی آن و آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آب و فاضلاب، مصرف کننده غیر مجاز آب می تواند در صورت دارا بودن تمام شرایط زیر، تقاضای دریافت انشعاب غیر دائم آب نماید و شرکت آب و فاضلاب می تواند در صورت وجود امکانات فنی و تایید شرایط با دریافت حق انشعاب با آخرین تعرفه قانونی نسبت به واگذاری انشعاب غیر دائم اقدام نماید.

۱۷-۱- شرایط لازم جهت دریافت انشعاب غیر دائم

- ۱- فیش پرداخت صورت حساب آب بها و خسارت توسط مصرف کننده غیر مجاز ارائه شود. تا زمانیکه مصرف کننده غیر مجاز هزینه های دوره مصرف غیر مجاز را پرداخت ننموده است امکان واگذاری انشعاب وجود ندارد.
- ۲- سپردن تعهد رسمی (محضری) مبنی بر اینکه دریافت انشعاب غیر دائم هیچ حقی برای مصرف کننده ایجاد نمی کند.
- ۳- زمان احداث مستحدثات غیر مجاز قبل از لازم الاجرا شدن قانون مجازات مصرف کنندگان غیر مجاز باشد.
- ۴- مستحدثات غیر مجاز در اراضی ملی و موات و مسلوب المنفعه و مناطق چهارگانه تحت نظارت سازمان محیط زیست، حریم و بستر رودخانه ها و منابع آبی، حریم های قانونی (راه و راه آهن، بنادر، فرودگاه ها، خطوط انتقال آب، فاضلاب، برق، گاز، مخابرات، صنایع نظامی) نباشد.
- ۵- حکم قطعی دادگاه با دستور قضایی و یا رای قطعی کمیسیون های موضوع ماده ۹۹ و ۱۰۰ اصلاحی قانون شهرداری (مصوب ۱۳۷۴ و اصلاح بعدی آن) مبنی بر قلع و قمع مستحدثات غیر مجاز صادر نشده نباشد.
- ۶- امکان واگذاری انشعاب از نظر امکانات و زیرساخت تاسیسات آبرسانی در محل متقاضی وجود داشته باشد.
- ۷- امکان واگذاری انشعاب از نظر ظرفیت و محدودیت منابع آب شرکت وجود داشته باشد.
- ۸- ملک متقاضی محصور و مجزا باشد.
- ۹- متقاضی هیچ گونه دیونی به شرکت نداشته باشد.
- ۱۰- حق انشعاب با آخرین تعرفه قانونی مصوب پرداخت شده باشد.

۱۷-۲- تبدیل انشعاب غیر دائم به دائم

شرکت های آب و فاضلاب (مطابق با ماده ۵ آیین نامه قانون) مکلفند به منظور پیگیری وضعیت مشترکین با انشعاب غیر دائم، هر سه ماه یکبار وضعیت آنها را از مراجع صدور مجوز نظیر شهرداری، دهیاری، راه و شهر سازی، بنیاد مسکن، جهاد کشاورزی استعلام نمایند. پس از تعیین تکلیف این مشترکین، شرکت های آب و فاضلاب مکلفند در صورت صدور مجوز های قانونی نسبت به تبدیل انشعاب غیر دائم آنها به انشعاب دائم اقدام نمایند و یا در غیر این صورت نسبت به جمع آوری بلافاصله انشعابات غیر دائم و استرداد حق انشعاب دریافت شده عمل نمایند.

- تبصره ۳ ماده ۵ آیین نامه قانون: چنانچه مصرف غیر مجاز در اراضی موضوع قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغها مصوب ۱۳۷۴ و اصلاحات بعدی آن انجام شود، تبدیل انشعاب غیر دائم به دائم تنها با موافقت کمیسیون تبصره ۱ ماده ۱ قانون مذکور صورت خواهد پذیرفت.

۱۸- خلاصه مراحل ساماندهی مصارف/انشعابات غیر مجاز

۱. تشکیل کمیته نظارتی ساماندهی مصارف غیر مجاز (در سطح ستاد)
۲. تشکیل کمیته اجرایی ساماندهی مصارف غیر مجاز (در سطح امور شهرستان/ناحیه)
۳. صدور احکام اعضای کمیته نظارتی و اجرایی، کارشناس برآورد شهرستان، کارشناس برآورد ستاد و کارشناس حقوقی مصارف غیر مجاز توسط مدیرعامل شرکت
۴. شناسایی مصرف غیر مجاز
۵. بازدید و تنظیم صورتجلسه مصرف غیر مجاز آب، تعهد نامه عدم تکرار استفاده غیر مجاز و تقاضای برقراری انشعاب موقت
۶. مستند سازی مصرف غیر مجاز
۷. بازدید و کارشناسی مصرف غیر مجاز
۸. ساماندهی مصرف/انشعاب غیر مجاز
۹. تعیین مدت زمان مصرف غیر مجاز
۱۰. محاسبه دبی و حجم مصرف غیر مجاز
۱۱. محاسبه زیان ناشی از مصارف غیر مجاز
۱۲. ابلاغ صورت حساب خدمات مصرفی و خسارت وارد شده به مصرف کننده غیر مجاز
۱۳. ارائه فیش واریز صورت حساب توسط مصرف کننده غیر مجاز
۱۴. بررسی تقاضا و شرایط واگذاری انشعاب غیر دائم
۱۵. سپردن تعهد محضری عدم ایجاب حق متقاضی انشعاب غیر دائم آب
۱۶. واگذاری انشعاب غیر دائم و تبدیل انشعاب غیر دائم به دائم (با رعایت شرایط و ضوابط قانونی)
۱۷. طرح پرونده در مراجع قضایی و پیگیری حقوقی (در صورت عدم واریز صورتحساب مصرف غیر مجاز و خسارات وارد شده)

پیوست ها

- جداول دهگانه الگوی مصرف و ظرفیت قراردادی آب (پیوست ۱)
- صورتجلسه شناسایی مصرف غیر مجاز (پیوست ۲)
- تعهدنامه عدم تکرار مصرف غیرمجاز (پیوست ۳)
- فرم محاسبه آب بهای مصرف غیر مجاز (پیوست ۴)
- فرم محاسبه خسارت مصرف غیر مجاز (پیوست ۵)

پیوست شماره ۱: جدول های دهگانه الگوی مصرف و ظرفیت قراردادی، مقادیر پایه

جدول ۱ - هتل، مسافرخانه، مهمانسرا، خوابگاه، پانسیون

ردیف	دسته بندی	واحد محاسبه ظرفیت قراردادی	میزان مصرف به ازای واحد (لیتر در روز)	میزان مصرف به ازای واحد (متر مکعب در ماه)	توضیحات
۱	هتل چهار ستاره ولوکس با تمام امکانات رفاهی	اطاق يك تا دو تخته	۴۵۰ و به ازای هر تخت اضافه بر دو تخت ۲۰۰ لیتر در روز اضافه می شود.	۱۳/۵ و به ازای هر تخت اضافه بر دو تخت ۶ متر مکعب اضافه می شود.	شامل تمام مصارف شرب، بهداشت، آشپزخانه، فضای سبز و سایر امکانات هتل.
۲	هتل تا سه ستاره	اطاق يك تا دو تخته	۳۵۰ و به ازای هر تخت اضافه بر دو تخت ۱۵۰ لیتر در روز اضافه می شود.	۱۰/۵ و به ازای هر تخت اضافه بر دو تخت ۴/۵ متر مکعب اضافه می شود.	شامل تمام مصارف شرب، بهداشت، آشپزخانه، فضای سبز و سایر امکانات هتل.
۳	مسافرخانه و مهمانپذیر بدون حمام اختصاصی	تخت	۱۵۰	۴/۵	شامل تمام مصارف شرب، بهداشت، آشپزخانه، فضای سبز و سایر امکانات.
۴	پانسیون و خوابگاه دانشجویی یا دانش آموزی	دانشجو یا محصل	۱۵۰	۴/۵	شامل تمام مصارف شرب، بهداشت، آشپزخانه، فضای سبز و سایر امکانات.
۵	مراکز نگهداری معلولین، ایتام و آسایشگاه سالمندان	هر نفر خدمت گیرنده مقیم	۲۰۰	۶	شامل تمام مصارف شرب، بهداشت، آشپزخانه، فضای سبز و سایر امکانات.

جدول ۲ - رستوران، کبابی، پیتزا فروشی، بستنی فروشی و نانوائی

ردیف	دسته بندی	واحد محاسبه ظرفیت قراردادی	میزان مصرف به ازای واحد (لیتر در روز)	میزان مصرف به ازای واحد (متر مکعب در ماه)	توضیحات
۱	رستوران معمولی	متر مربع مساحت اعیان	۴۰	۱/۲	
۲	کبابی، حلیم فروشی، طبخ، قهوه خانه	متر مربع مساحت اعیان	۶۷	۲	
۳	ساندویچی، پیتزا فروشی، کافی شاپ، بستنی فروشی	متر مربع مساحت اعیان	۳۳	۱	
۴	آشپزخانه محل طبخ و توزیع غذا	متر مربع مساحت اعیان	۱۵۰	۴/۵	
۵	نانوائی سنتی	هر کیلو آرد مصرفی روزانه	۱/۵	۰/۰۴۵	حداقل ۲۰ متر مکعب در ماه
۶	نانوائی فانتزی (نان ماشینی)	هر کیلو آرد مصرفی روزانه	۲	۰/۰۶	حداقل ۳۰ متر مکعب در ماه
۷	نانوائی صنعتی	ظرفیت تولید کیلو در روز	۲	۰/۰۶	طبق پروانه
۸	کارگاه شیرینی پزی	هر متر مربع فضای کارگاه	۲۰	۰/۶	حداقل ۲۰ متر مکعب در ماه
۹	کلوچه پزی	هر متر مربع فضای کارگاه	۲۰	۰/۶	حداقل ۱۵ متر مکعب در ماه

جدول ۳ - مسجد، زیارتگاه، سایر معابد، سینما و تئاتر

ردیف	دسته بندی	واحد محاسبه ظرفیت قراردادی	میزان مصرف به ازای واحد (لیتر در روز)	میزان مصرف به ازای واحد (متر مکعب در ماه)	توضیحات
۱	اماکن مذهبی و عبادی مانند مسجد، حسینیه، تکیه، زیارتگاه و معابد سایر ادیان	متر مربع اعیان به استثنای فضاهای تجاری، اقتصادی و ورزشی	۵	۰/۱۵	حداقل ۳۰ متر مکعب در ماه.
۲	گورستان	متر مربع مساحت عرصه	۰/۵	۰/۰۱۵	شامل کلیه مصارف
۳	سالن های سینما و تئاتر	تعداد صندلی	۱۰	۰/۳	شامل کلیه مصارف
۴	موزه و کتابخانه و سایر مکان های فرهنگی	متر مربع اعیان	۳/۳	۰/۱	
۵	مجتمع های سینمایی	ظرفیت قراردادی از تجمیع ظرفیت قراردادی سالن های سینما، رستوران ها، بوفه و سایر امکانات نظیر مراکز ورزشی مطابق با جدول های مربوطه محاسبه می شود.			
۶	فرهنگسرا	ظرفیت قراردادی از تجمیع ظرفیت قراردادی سالن های سینما، رستوران ها، بوفه و سایر امکانات نظیر مراکز ورزشی مطابق با جدول های مربوطه محاسبه می شود.			

جدول ۴ - دانشگاه، دانشکده، مدارس دینی و مدارس معمولی

ردیف	دسته بندی	واحد محاسبه ظرفیت قراردادی	میزان مصرف به ازای واحد (لیتر در روز)	میزان مصرف به ازای واحد (متر مکعب در ماه)	توضیحات
۱	دانشگاه، دانشکده مدارس عالی و مراکز فنی حرفه ای	دانشجو	۴۰	۱/۲	شامل تمام مصارف تهیه و سرو ناهار، فضای سبز، مصرف کارکنان و هیئت علمی و سایر مصارف
۲	مدارس علوم دینی روزانه	طلبه	۴۰	۱/۲	شامل تمام مصارف تهیه و سرو ناهار، فضای سبز، مصرف کارکنان، و سایر مصارف
۳	مدارس علوم دینی شبانه روزی	طلبه مقیم	۱۵۰	۴/۵	با احتساب تمام مصارف شامل تهیه و سرو غذا، فضای سبز، مصرف کارکنان، و سایر مصارف
۴	مراکز فنی حرفه ای و سایر مدارس عالی شبانه روزی	دانشجوی مقیم	۱۵۰	۴/۵	با احتساب تمام مصارف شامل تهیه و سرو غذا، فضای سبز، مصرف کارکنان، و سایر مصارف
۵	مدرسه و آموزشگاه غیر شبانه روزی	محصل	۱۵	۰/۴۵	شامل کلیه مصارف. در مدارس چند شیفته، تعداد محصل برابر با احتساب کلیه شیفت ها صورت می پذیرد.
۶	مدرسه و آموزشگاه شبانه روزی	محصل	۱۲۰	۳/۶	شامل کلیه مصارف
۷	آمادگی و مهد کودک	کودک	۸۰	۲/۴	شامل کلیه مصارف

جدول ۵ - بیمارستان، درمانگاه، آزمایشگاه، مطب و داروخانه

ردیف	دسته بندی	واحد محاسبه ظرفیت قراردادی	میزان مصرف به ازای واحد (لیتر در روز)	میزان مصرف به ازای واحد (متر مکعب در ماه)	توضیحات
۱	انواع بیمارستان، خصوصی، دولتی، معمولی، آموزشی، تخصصی و عمومی	تعداد تخت	۳۵۰	۱۰/۵	شامل مصرف کلیه کارکنان، خدمه مقیم و کادر پزشکی، آتش نشانی و سایر مصارف.
۲	درمانگاه، آزمایشگاه، مجتمع درمانی*	مساحت اعیان به متر مربع	۱۰	۰/۳	در صورت شبانه روزی بودن ۱۳ لیتر در روز محاسبه می شود
۳	مطب پزشک عمومی تخصصی، روانپزشک و داروخانه	یک مطب مستقل	۳۳۰	۱۰	هر واحد آپارتمان یک مطب محسوب می شود.
۴	مطب دندانپزشکی	یک مطب مستقل	۶۶۰	۲۰	هر واحد آپارتمان یک مطب محسوب می شود.
۵	ساختمان پزشکان	تعداد مطب	۳۳۰	۱۰	دندانپزشک بر اساس جدول شماره ۱۲

*- برای مراکز درمانی نظیر کلینیک، پلی کلینیک و دی کلینیک با توجه به تعداد تخت موجود و مساحت اعیان ساختمان های درمانگاه، آزمایشگاه و مجتمع های درمانی، با استفاده از ارقام مذکور در ردیف های ۱ و ۲ این جدول ظرفیت قراردادی هر بخش محاسبه و مجموع آنها به عنوان ظرفیت قراردادی واحد مورد نظر منظور می گردد.

جدول ۶- مجتمع های تجاری، سوپر مارکت و فروشگاه

ردیف	دسته بندی	واحد محاسبه ظرفیت قراردادی	میزان مصرف به ازای واحد (لیتر در روز)	میزان مصرف به ازای واحد (متر مکعب در ماه)	توضیحات
۱	پاساژ و مجتمع های فقط تجاری کم مصرف	تعداد واحد تجاری	۱۰۰	۳	
۲	مجتمع های مختلط تجاری، اداری و سایر کاربری ها	-	-	-	بر حسب نوع کاربری، به صورت مجموع ظرفیت های قرار دادی با احتساب ۳ متر مکعب در ماه برای واحدهای کم مصرف.
۳	سوپر مارکت و فروشگاه های بزرگ	هر متر مربع اعیان	۱۰	۰/۳	حداقل سوپر مارکت تک واحدی ۵ متر مکعب در ماه
۴	فروشگاه گوشت قرمز و سفید (مرغ، ماهی، گوساله، گوسفند شتر مرغ، بوقلمون، بلدرچین)	متر مربع مساحت اعیان	۲۰	۰/۶	حداقل ۱۰ متر مکعب در ماه
۵	فروشگاه میوه و سبزی، گل و آبمیوه فروشی	متر مربع مساحت اعیان	۱۰	۰/۳	حداقل ۱۰ متر مکعب در ماه
۶	انشعاب مستقل برای انواع مغازه ها و واحدهای متعارف کم مصرف.	واحد تجاری	۱۰۰	۳	در صورت استفاده از انشعاب مستقل حد اقل ظرفیت قراردادی هر واحد ۵ متر مکعب در ماه

برای بازار روز جمع مساحت غرفه ها در ۱۰ لیتر در روز ضرب شود و حداقل های ماهانه برای کل بازار در نظر گرفته شود نه برای هر واحد.

جدول ۷ - کارخانه و کارگاه تولیدی، تعمیرگاه، خشکشویی

ردیف	دسته بندی	واحد محاسبه ظرفیت قراردادی	میزان مصرف به ازای واحد (لیتر در روز)	میزان مصرف به ازای واحد (متر مکعب در ماه)	توضیحات
۱	کارخانجات	تعداد کارکنان	۴۰	۱/۲	فقط برای شرب و بهداشت کارکنان.
۲	انواع کارگاه ها نظیر قالی شوئی و انواع گلخانه	تعداد کارکنان	۴۰	۱/۲	در صورت نیاز به آب در فرایند طبق موافقت اصولی و پروانه و یا کاتالوگ ماشین آلات آنها محاسبه میشود.
۳	کارخانه شیر پاستوریزه و فرآورده های لبنی	هر کیلو شیر مصرفی روزانه	۲	۰/۰۶	ظرفیت طبق پروانه. شامل تمام موارد فرایندی، شرب و بهداشت کارکنان، فضای سبز و سایر مصارف میباشد.
ردیف	دسته بندی	واحد محاسبه ظرفیت قراردادی	میزان مصرف به ازای واحد (لیتر در روز)	میزان مصرف به ازای واحد (متر مکعب در ماه)	توضیحات
۴	کارگاه ماست بندی و پنیر سازی	هر کیلو شیر مصرفی روزانه	۲	۰/۰۶	ظرفیت طبق پروانه شامل تمام مصارف فرایندی و جنبی
۵	مجمع تعمیرگاهی	بازاء هر واحد	۱۳۳	۴	ظرفیت به صورت حاصل ضرب تعداد واحدها در عدد ۴ محاسبه می شود.
۶	تعمیرگاه مستقل اتومبیل	هر واحد	۳۰۰	۹	
۷	بنائی و کارگاه ساختمانی	متر مربع اعیان احداثی	*	*	شامل شرب و بهداشت کارگران
۸	شستشوی اتومبیل	هر جایگاه	۱۰۰۰	۳۰	
۹	خشکشویی	هر ماشین خشکشویی	۱۲۰۰	۳۶	

*- کل میزان مصرف آب کارگاه ساختمانی و بنائی در طول مدت ساختمان به ازاء هر متر مربع اعیانی احداثی دو متر مکعب (۲۰۰۰ لیتر) می باشد.

جدول ۸ - مصارف عمومی و مراکز خدماتی، استخر و گرمابه

ردیف	دسته بندی	واحد محاسبه ظرفیت قراردادی	میزان مصرف به ازای واحد (لیتر در روز)	میزان مصرف به ازای واحد (متر مکعب در ماه)	توضیحات
۱	زمین چمن ورزشگاه‌ها و فضای سبز مستقل پارک‌ها، میادین و بلوارها،	متر مربع مساحت	۲	۰/۰۶	
۲	آتش نشانی	هر تانکر فعال ایستگاه	۱۰۰۰۰	۳۰۰	برای خدمه در هر شیفت طبق جدول اداره و دفاتر محاسبه و اضافه شود.
۳	کمپ توریستی و پلاژهای دارای دوش و سایر سرویس‌های بهداشتی	هر واحد	۶۰۰	۱۸	
۴	کمپ توریستی محل برپایی چادر مسافرتی و پلاژهای بدون دوش	هر چادر	۱۰۰	۳	
۵	استادیوم ورزشی	صندلی	۲	۰/۰۶	تمام مصارف غیر از زمین چمن
۶	سالن‌های ورزشی محلی مانند بدنسازي و بیللیارد	متر مربع اعیان	۱۲	۰/۳۶	
۷	استخر	متر مربع مساحت استخر	۱۲۰	۳/۶	شامل کلیه مصارف استخر و شناگران، سونا و سایر تجهیزات
۸	گرمابه	هر دوش	۵۰۰	۱۵	
۹	سرویس‌های بهداشتی عمومی	هر چشمه	۱۵۰	۵	
۱۰	آب‌خوری عمومی	هر شیر آب	۱۰۰	۳	
۱۱	مصارف اشتراکی مجتمع‌های عمومی	هر واحد آپارتمان	۶۷	۲	

جدول ۹- ادارات و مؤسسات دولتی و خصوصی

ردیف	دسته بندی	واحد محاسبه ظرفیت قراردادی	میزان مصرف به ازای واحد (لیتر در روز)	میزان مصرف به ازای واحد (متر مکعب در ماه)	توضیحات
۱	ادارات دولتی و خصوصی، دفاتر خدمات عمومی، دفاتر ازدواج و طلاق، دفاتر پستی، مراکز دولت الکترونیک، آژانس مسافرتی.	کارمند	۴۰	۱/۲	محاسبه ظرفیت قراردادی بر اساس تعداد کارمندان و افراد مقیم صورت می پذیرد و حد اقل ۵ متر مکعب در ماه در نظر گرفته می شود. (به استثنای مصرف فضاهای ورزشی)
۲	مراکز نظامی و انتظامی	هر سرباز مقیم	۱۵۰	۴/۵	شامل کلیه مصارف
		پرسنل مقیم	۱۵۰	۴/۵	
		پرسنل غیر مقیم	۴۰	۱/۲	
۳	زندان	هر زندانی	۱۵۰	۴/۵	شامل کلیه مصارف
۴	شهر بازی و پارک	مساحت عرصه متر مربع	۱۰	۰/۳	
۵	پایانه های مسافربری شهری	ظرفیت مسافر روزانه	۵	۰/۱۵	برای واحد های تجاری و خدماتی طبق جداول مربوطه محاسبه و اضافه شود

جدول ۱۰ - پرورش و نگهداری و کشتارگاه انواع دام و طیور

ردیف	دسته بندی	واحد محاسبه ظرفیت قراردادی	میزان مصرف به ازای واحد (لیتر در روز)	میزان مصرف به ازای واحد (متر مکعب در ماه)	توضیحات
۱	گاو شیری	راس	۱۰۰	۳	
۲	گوسفند	راس	۴۰	۱/۲	
۳	اسب	رأس	۱۰۰	۳	
۴	شتر مرغ	قطعه	۱۰	۰/۳	
۵	بوقلمون	۱۰۰ قطعه	۴۰	۱/۲	
۶	مرغ و خروس	۱۰۰ قطعه	۲۰	۰/۶	
۷	کشتارگاه دام بزرگ	راس دام	۲۰۰	۶	تعداد کشتار بر اساس ظرفیت مشخص کشتارگاه تعیین می شود.
۸	کشتارگاه دام کوچک	رأس دام	۱۰۰	۳	
۹	کشتارگاه صنعتی مرغ و خروس	۱۰۰ قطعه	۱۰۰	۳	

صورتجلسه شناسایی و قطع مصرف/انشعاب غیر مجاز آب			
<p>در مورخ ..... ساعت ..... اعضای تیم شناسایی و کنترل مصارف غیر مجاز شرکت آب و فاضلاب استان ..... در معیت مأمور محترم نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران پس از شناسایی یک فقره مصرف/انشعاب غیر مجاز آب (با مشخصات کیفی و کمی اشاره شده در ذیل) با استناد به مواد ۱ و ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز آب، برق، گاز و تلفن مصوب ۱۳۹۶ و آیین نامه عملیاتی و شرایط عمومی تعرفه های آب و فاضلاب، نسبت به قطع انشعاب/برچیدن انشعاب/نصب مجدد کنتور/اقدام نمودند. ضمناً مصرف کننده غیر مجاز با استناد به ماده ۱ و ۲ قانون مجازات استفاده کنندگان غیر مجاز آب، برق، گاز و تلفن مصوب ۱۳۹۶ مکلف به پرداخت هزینه خدمات مصرفی، خسارات وارده و سایر حقوق مربوطه مطابق با برآورد و ابلاغ کتبی شرکت آب و فاضلاب می باشد. لذا چنانچه ظرف مدت ۲ روز کاری از تاریخ صورتجلسه نسبت به تعیین تکلیف مصرف/انشعاب غیر مجاز و پرداخت خسارت های وارده اقدام ننمود شرکت آب و فاضلاب پرونده را از طریق مراجع قضایی تعقیب خواهد نمود. کلیه مفاد این صورتجلسه ذیلاً به نایب اعضای تیم شناسایی و کنترل و نیز مأمور نیروی انتظامی رسیده است.</p>			
مشخصات کیفی مصرف غیر مجاز			
وضعیت مصرف غیر مجاز: با ☐ بدون ☐ برقراری انشعاب غیر مجاز:	کد اشتراک:	غیر مشترک ☐	
نوع مصرف غیر مجاز: (مطابق جدول مصادیق که در پشت همین فرم چاپ شده است)	کد شناسه مصرف کننده غیر مجاز:		
محل برداشت مصرف غیر مجاز: انشعاب مشترک ☐ انشعاب شیر عمومی ☐ شبکه توزیع ☐	نام و نام خانوادگی مصرف کننده غیر مجاز:		
خط انتقال ☐ مخزن ☐ خروجی علمک آبرسانی ☐ خروجی شیر عمومی ☐	کد ملی:		
	دفعات تکرار تغلف:	بار اول ☐ بار دوم ☐ بار سوم ☐	
آدرس و محل مصرف غیر مجاز:			
استان:	شهر/شهرستان:	ناحیه/روستا:	کوچه:
			پلاک:
			واحد:
			X:
			Y:
			Z:
مشخصات کمی مصرف غیر مجاز			
تاریخ شناسایی مصرف غیر مجاز:		مدت زمان مصرف غیر مجاز (ماه):	
مصارف غیر مجاز	واحد	مقدار	توضیحات
خانگی (به استثنای فضای سبز و دام و طیور)	نفر سکنه		عرصه (متر مربع): تعداد واحد:
دام سنگین	راس		نوع و تعداد دام سنگین:
دام سبک	راس		نوع و تعداد دام سبک:
طیور	قطعه		نوع و تعداد طیور:
فضای سبز و کشاورزی	متر مربع		نوع و تعداد/سطح گیاهان:
عمومی (به استثنای فضای سبز)	نفر		نوع مصرف عمومی:
تجاری	نفر		نوع مصرف تجاری:
صنعتی	ظرفیت تولید		نوع صنعت:
ساخت و ساز (بنایی)	متر مربع زیر بنا		واحد ظرفیت تولید:
			اعیان (متر مربع): تعداد طبقات:
			عرصه (متر مربع): تعداد واحد:
شرح مختصر خسارات وارده در نتیجه مصرف غیر مجاز آب:			
۱. خسارات اداری - پشتیبانی:			
۲. خسارات تاسیساتی:			
۳. خسارات کیفی - بهداشتی:			
اقدام انجام شده توسط تیم شناسایی و کنترل:			
انشعاب دایر ☐ قطع انشعاب ☐ برچیدن انشعاب/کاتال غیر مجاز ☐ نصب مجدد کنتور ☐			
توضیحات:			
حضار و تایید کنندگان: نام و نام خانوادگی و امضا عضو ۱ تیم شناسایی: نام و نام خانوادگی و امضای مأمور نیروی انتظامی: نام و نام خانوادگی و امضا عضو ۲ تیم شناسایی:			

- توجه: این فرم (صورتجلسه و تعهد نامه مصرف/انشعاب غیر مجاز) در ۳ نسخه، برای بایگانی در پرونده امور، بایگانی در پرونده ستاد استان و برای مصرف کننده غیر مجاز تنظیم می شود.

پیوست شماره ۳

تعهد نامه عدم تکرار مصرف غیر مجاز
<p>اینجانب ..... به کد ملی ..... با کد اشتراک ..... واقع در آدرس ..... صورتجلسه تنظیم شده) ضمن درخواست قطع و جمع آوری مصرف/انشعاب غیر مجاز خود متعهد میگردم طرف مدت ۲ روز از تاریخ صورتجلسه نسبت به تعیین تکلیف مصرف/انشعاب غیر مجاز خود اقدام نموده و بهای خدمات مصرفی و کلیه خسارات اعلام شده از سوی شرکت آب و فاضلاب را پرداخت نمایم و در حال و آینده مرتکب تخلف قانونی استفاده غیر مجاز آب و دستکاری کنتور و وسایل مربوط به انشعاب و شبکه آب نخواهم شد و چنانچه بر اساس گزارش مأمورین شرکت آب و فاضلاب ثابت گردید که مجدداً مرتکب تخلف شده ام، شرکت آب و فاضلاب مجاز خواهد بود علاوه بر قطع دائم انشعاب اینجانب، کلیه خسارات وارده به شبکه و انشعاب و مصرف غیر مجاز آب را بطور یکجا از اینجانب وصول نماید و اینجانب حق هیچگونه اعتراض در این خصوص را نخواهم داشت و کلیه حقوق منظوره قانونی خویش را در این خصوص از خود سلب و ساقط می نمایم.</p> <p>نام، امضا و اثر انگشت مصرف کننده غیر مجاز</p> <p>مصرف کننده غیر مجاز از امضای تعهد نامه امتناع نمود ☐ نام و امضای مأمور شرکت:</p>
درخواست برقراری انشعاب غیر دائم
<p>اینجانب ..... به کد ملی ..... واقع در آدرس ..... ضمن قبول تعهد نامه فوق، متقاضی دریافت انشعاب غیر دائم آب مطابق با قوانین و مقررات مربوطه می باشم و تعهد می نمایم که دریافت انشعاب غیردائم هیچ گونه حقی برای اینجانب ایجاد نخواهد کرد لذا در صورت قلع و قمع مستحقات و یا عدم دریافت مجوزهای لازم از مراجع ذیصلاح، انشعاب اینجانب جمع آوری خواهد شد.</p> <p>نام، امضا و اثر انگشت مصرف کننده غیر مجاز</p> <p>مصرف کننده غیر مجاز متقاضی دریافت انشعاب غیر دائم نمی باشد ☐ نام و امضای مأمور شرکت:</p>

- توجه: این فرم (صورتجلسه و تعهد نامه مصرف/انشعاب غیر مجاز) در ۳ نسخه، برای بایگانی در پرونده امور، بایگانی در پرونده ستاد استان و برای مصرف کننده غیر مجاز تنظیم می شود.

فرم بر آورد آب بهای مصرفی غیر مجاز (بر اساس جداول نیاز آبی)

نام و نام خانوادگی مصرف کننده غیر مجاز:		وضعیت: مشتری ☐ غیر مشتری ☐		کد اشتراک:		کد اشتراک:	
کد ملی مصرف کننده غیر مجاز:		آدرس مصرف/انشعاب غیر مجاز:		مصرف از تانسیمات عمومی آب (متر مکعب در ماه)		مصرف آب از سایر منابع تامین (متر مکعب در ماه)	
کد شناسه مصرف کننده غیر مجاز:		مدت مصرف غیر مجاز در سال جاری (ماه):		نیاز آبی مقدار (متر مکعب در ماه)		نیاز آبی واحد (متر مکعب بر واحد در ماه)	
مدت مصرف غیر مجاز کل (ماه)		واحد		مقدار		واحد	
خانگی (به استثنای فضای سبز و دام و طیور)		نفر		راس		راس	
دام سنگین		راس		راس		راس	
دام سبک		قطعه		مترمربع		مترمربع	
فضای سبز و گساروزی		نفر		نفر یا مترمربع		نفر یا مترمربع	
عمومی (به استثنای فضای سبز)		تجاری		صنعتی		صنعتی	
جمع کل در ماه (= مجموع ستون)		جمع کل در ماه (= جمع کل در سال جاری)		جمع کل در ماه (= جمع کل در سال جاری)		جمع کل در ماه (= جمع کل در سال جاری)	
جمع کل در مدت مصرف غیر مجاز در سال جاری		جمع کل در مدت مصرف غیر مجاز کل بر حسب ماه		جمع کل در مدت مصرف غیر مجاز در سال جاری		جمع کل در مدت مصرف غیر مجاز کل بر حسب ماه	

تاریخ بر آورد خسارت:

نام و نام خانوادگی و امضای کارشناس بر آورد خسارت:

نام و نام خانوادگی و امضای مدیر امور اناحیه:

پیوست شماره ۵

فرم برآورد خسارت ناشی از مصرف/انشعاب غیر مجاز آب

نام و نام خانوادگی مصرف کننده غیر مجاز:	وضعیت: مشترک □ کد اشتراک: غیر مشترک □
کد ملی مصرف کننده غیر مجاز:	آدرس مصرف/انشعاب غیر مجاز:
کد شناسه مصرف کننده غیر مجاز:	

نوع خسارت	آیتم های خسارت	واحد	هزینه واحد	نحوه محاسبه هزینه واحد	مقدار	هزینه خسارت (ریال)	
اداری و پشتیبانی	هزینه پیمانکار شناسایی و کنترل مصارف غیر مجاز	مورد		مبلغ قرارداد سالانه ساماندهی مصارف غیر مجاز تقسیم بر تعداد شناسایی سال گذشته			
	هزینه خودرو و سوخت شرکت ابفا	خودرو- ساعت		مبلغ قرارداد های سالانه تامین خودرو شرکت، تقسیم بر تعداد خودرو ها و متوسط ساعات کارکرد آنها			
	هزینه نیروی انتظامی یا حفاظتی	مورد رسیدگی		مبلغ قرارداد سالانه با نیروی انتظامی/حفاظتی تقسیم بر تعداد رسیدگی مصرف غیر مجاز در سال			
	هزینه دعاوی حقوقی (در نتیجه خسارت وارده توسط مصرف کننده غیر مجاز)	مورد دعوی		مطابق با تعیین خسارت در دعوی حقوقی			
تاسیسات	هزینه کارشناس رسمی دادگستری	مورد کارشناسی		برابر با دستمزد کارشناسی تعیین شده توسط مرجع قضایی یا کانون کارشناسان			
	هزینه برش و تخریب آسفالت/پوشش زمین	متر مربع		مطابق با آخرین فهرست بهای پایه ابلاغی سازمان برنامه و بودجه			
	هزینه خاکبرداری	متر مکعب		مطابق با آخرین فهرست بهای پایه ابلاغی سازمان برنامه و بودجه			
	هزینه قطع و وصل آب/برچیدن انشعاب یا کانال غیر مجاز	نفر- ساعت		متوسط حقوق ماهانه کارگر فنی تقسیم بر ساعت کار موظف ماهانه			
	اجرت ترمیم شبکه توزیع یا خط انتقال	نفر- ساعت		متوسط حقوق ماهانه تکنسین فنی با سابقه ۱۰ سال تقسیم بر ساعت کار موظف ماهانه			
	هزینه خاکریزی مجدد	متر مکعب		مطابق با آخرین فهرست بهای پایه ابلاغی سازمان برنامه و بودجه			
	هزینه آسفالت مجدد/ترمیم پوشش زمین	متر مربع		مطابق با آخرین فهرست بهای پایه ابلاغی سازمان برنامه و بودجه			
	هزینه خسارت به تاسیسات سایر شرکت ها	مورد		مطابق درخواست خسارت سایر شرکت های خدماتی			
	هزینه خرید لوله	متر طول		قیمت روز			
	هزینه خرید اتصالات	اتصال		قیمت روز			
تعمیرات و نگهداری	هزینه خرید شیرآلات	دستگاه شیر		قیمت روز			
	هزینه خرید کنتور و متعلقات	دستگاه کنتور		قیمت روز			
	هزینه نصب/تعویض کنتور	دستگاه کنتور		قیمت مصوب هیئت مدیره			
	هزینه تست کنتور	دستگاه کنتور		قیمت مصوب هیئت مدیره			
	هزینه حمل مواد و مصالح	کیلومتر		مطابق با آخرین فهرست بهای پایه ابلاغی سازمان برنامه و بودجه			
	هزینه آب شرب آلوده شده	متر مکعب آب آلوده		حجم آب آلوده (حاصل ضرب طول لوله در سطح مقطع آن) * تعرفه آب آزاد			
	هزینه سستشو و گندزدایی لوله و تاسیسات	متر طول لوله		مطابق با برآورد اداره کنترل کیفی			
	هزینه بهداشت و درمان ناشی از مسمومیت/بیماری	هر مورد مسمومیت/بیماری		مطابق با نظر دانشگاه علوم پزشکی استان یا دعاوی حقوقی علیه شرکت			
	هزینه سایر خسارات						
	جمع کل هزینه خسارات						
به حروف: (ریال)							

تاریخ برآورد خسارت:
نام و نام خانوادگی و امضای کارشناس برآورد خسارت:
نام و نام خانوادگی و امضای مدیر امور/ناحیه:

<http://ope.nww.ir>